

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2.2.2005
COM(2005) 24 végleges

KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI TANÁCS TAVASZI ÜLÉSSZAKÁNAK

**Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért
A lisszaboni stratégia új kezdete**

Barroso elnök közleménye egyetértésben Verheugen alelnökkel

{SEC(2005) 192}
{SEC(2005) 193}

TARTALOMJEGYZÉK

KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI TANÁCS TAVASZI ÜLÉSSZAKÁNAK

Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért A lisszaboni stratégia új kezdete	1
Előszó	3
Növekedés és munkahelyek: a lisszaboni stratégia új kezdete	3
Összefoglalás.....	7
1. Növekedés és új munkahelyek – a középső szakasz.....	14
2. Európai partnerség kiépítése a növekedés és a foglalkoztatás érdekében.....	16
3. Növekedést és új munkahelyeket teremtő intézkedések	17
3.1. Lisszaboni cselekvési program az Unió és a tagállamok részére.....	17
3.2. Európa vonzóbbá tétele a befektetések és a munkavállalás számára	18
3.2.1. A belső piac kibővítése és elmélyítése.....	19
3.2.2. Európán belül és kívül nyílt versenypiacok biztosítása	21
3.2.3. Az európai és a nemzeti szabályozás javítása	21
3.2.4. Az európai infrastruktúra kiterjesztése és javítása	23
3.3. Tudás és innováció a növekedésért.....	23
3.3.1. A kutatás-fejlesztési beruházások növelése és javítása.....	23
3.3.2. Az innováció előmozdítása, az IKT meghonosítása és a források fenntartható használata	27
3.3.3. Az erős európai ipari bázis kialakításához való hozzájárulás	30
3.4. Több és jobb munkahely létrehozása	31
3.4.1. Még több ember bevonása a munkavállalásba és a szociális védelmi rendszerek korszerűsítése	31
3.4.2. A dolgozók és a vállalkozások alkalmazkodási képességének és rugalmasságának növelése.....	34
3.4.3. Több humántőke befektetés a jobb oktatás és szakképzés révén.	35
3.5. A gazdasági növekedésre és a munkahelyekre gyakorolt hatás.....	36
4. A partnerség szolgálja a növekedést és a munkahelyeket.....	38

Előszó

Növekedés és munkahelyek: a lisszaboni stratégia új kezdete

Gondoljunk csak bele, mivé válhatna Európa! Gondoljunk a kibővített Uniónk természetéből adódó erősségeire!

Gondoljunk csak a benne rejlő, a fellendülés szempontjából kihasználatlan lehetőségekre, valamint a polgárai számára kínált esélyekre és igazságosságra.

Európa a világ többi országa számára a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés modellje lehet.

Ez a derűlátó szellemiség vezérelte az új Európai Bizottságot a lisszaboni stratégia – az Európai Tanács által 2000 márciusában útjára indított ambiciózus programunk – féлдős értékelése során a politikai ajánlásai összeállításában.

Az európai polgároknak minden okuk meg van arra, hogy derűlátóan gondolkozzanak gazdasági potenciálunkról. A 20. század második felének sikerei szilárd alapokon nyugvó örökséget hagytak hátra számunkra. A béke fél évszázada után a miénk a világ egyik legfejlettebb gazdasága, amelyet stabil és demokratikus tagállamok egyedülálló politikai uniója alkot. Ez az Unió hozta létre a közös piacot, amely a hozzá csatlakozó tagállamokban bevezetett egységes pénznem pillérén nyugszik, amely konszolidálja a gazdasági stabilitást és elmélyíti gazdasági integrációban rejlő lehetőségeket. Megszilárdítottuk a társadalmi részvétel egyedülálló modelljét. Az alapfokú oktatási rendszerünk magas színvonalú, és a tudomány hagyományosan fejlett alapokon nyugszik. Európa a lendületes, innovatív, és kivételes versenyképességű vállalkozásoknak ad otthont, amelyek lehetőségeik teljes birtokában a megújulás terén is figyelemreméltó képességekkel rendelkeznek. A világ minden más régiójánál is látványosabb előrelépéseket tettünk a fenntartható fejlődés irányába.

Ezt Európa intézményei, kormányai, valamint nemzeti, regionális és helyi szintű közigazgatásai, szociális partnereink és a civil társadalom között megvalósuló partnerség keretében valósítottuk meg, együtt haladva a közös cél felé.

E fenti örökségnek köszönhetően már eddig is jelentős utat jártunk be a mindannyiunkat összekovácsoló elképzelés felé, amelyet az Alkotmány azzal erősít meg, hogy „Európa fenntartható fejlődése, a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul”.

Az elmúlt 50 évben kiemelkedő előrelépések valósultak meg, de egy változó világban Európa nem maradhat csendes szemlélődő. Ezért öt évvel ezelőtt az állam- és kormányfők aláírtak egy, a változást célzó ambiciózus programot. Ebben kötelezettséget vállaltak arra vonatkozólag, hogy az Európai Uniót a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudás alapú gazdaságává kell tenni, mely képes a fenntartható gazdasági fejlődés érdekében több és

jobb munkahelyet, szorosabb társadalmi összetartást, valamint a környezet tiszteletben tartását biztosítani.

Ma már látható, hogy az eddigi fejlődés a legjobb esetben is vegyes képet mutat. Noha Európa újjászületésének számos alapvető feltétele megvalósult, az európai és nemzeti szinten mutakozó eredmények elmaradnak a várttól. Ez nem csupán a lisszaboni stratégia elindítása óta mutakozó nehéz gazdasági feltételeknek tudható be, hanem egy túlterhelt politikai program, a koordináció hiánya és olykor az egymással ütköző prioritások eredménye is egyben. Némelyek számára ez azt jelenti, hogy fel kell adnunk öt évvel ezelőtti ambícióinkat. A Bizottság ezzel nem ért egyet. Az előttünk tornyosuló kihívások leküzdése még sürgetőbbé válik egy olyan helyzetben, amelyet az elöregedő társadalom és a globális verseny jellemez. Hacsak egy új lendület és egy koncentráltabb fellépés által nem erősítjük meg elkötelezettségeinket, hamarosan európai társadalmi modellünk, nyugdíjrendszereink, életminőségünk kérdőjeleződik meg.

E sürgős fellépés szükségességét a Wim Kok vezette magas szintű munkacsoport által az elmúlt év novemberében kibocsátott jelentés is megerősíti, azáltal, hogy egy nyomasztó kihívásra hívja fel a figyelmet. Kok szerint: *„A lisszaboni stratégia végrehajtása napjainkban még sürgetőbb, mivel az Észak-Amerika és Ázsia közötti növekedésbeli különbség tovább nőtt, míg Európa az alacsony népességi szint és az elöregedés jelentette kettős kihívással kell, hogy szembesüljön.” Fogytán az idő, és mi nem dőlhetünk hátra elégedetten. Az elvesztegetett időt a célkitűzések eredményesebb végrehajtásával kell bepótolnunk.*” E kihívással szembesülven, Európának javítania kell termelékenységén, és növelnie kell a foglalkoztatottság arányát.

A jelenlegi irányzat azt mutatja, hogy az európai gazdasági növekedési potenciál az elkövetkezendő évtizedek során a felére esik vissza, és mértéke alig haladja meg az évi 1%-ot.

Európa teljesítménye távolodik a világ egyéb területein tevékenykedő versenytársainkétól, akiknek teljesítménye nagyobb ütemben növekedett, és a kutatás-fejlesztés területén is jelentősebb befektetéseket valósítottak meg. Nekünk még létre kell hozni a gazdaságainkban és társadalmainkban tapasztalható változások megelőzéséhez illetve eredményesebb irányításához szükséges struktúrákat. Emellett továbbra is szükségünk van egy olyan társadalomképre, amely az idősebb és a fiatalabb nemzedékeket egyaránt képes integrálni, különösen munkaerőnk fejlesztését szem előtt tartva, hiszen az e területet jelenleg mozgásban tartó erők a hosszú távú növekedést és a társadalmi kohéziót egyaránt hátráltatják.

A Bizottság az Unió stratégiai célkitűzéseiről szóló javaslatainak előterjesztésével kívánja leküzdeni e kihívást, *„a növekedés fellendülése létfontosságú a prosperitás szempontjából, hiszen visszaállíthatja a teljes körű foglalkoztatást, és társadalmi igazságosságot és mindannyiunk számára esélyt teremt.” Emellett Európának a világban betöltött szerepe, valamint forrásainak mobilizálása a világban jelentkező számos kihívás leküzdése szempontjából is létfontosságú.*

Egy olyan lendületes gazdaságra van szükségünk, amely képes táplálni nagy horderejű társadalmi és környezeti ambícióinkat. Ezért a megújult lisszaboni stratégia középpontjában a növekedés és a munkahelyek állnak. Ennek érdekében biztosítanunk kell, hogy:

– **Európa befektetési és munkavégzési szempontból még vonzóbbá váljon**

- a tudás és az innováció legyen az európai növekedés mozgatórugója
- úgy alakítsuk szakpolitikáinkat, hogy ezáltal üzleti vállalkozásaink több, és jobb minőségű munkahelyet teremthessenek

A növekedés és a munkahelyteremtés elsődleges prioritásával együtt jár a társadalmi és környezeti célkitűzések előmozdítása. A lisszaboni stratégia a Szerződésben meghatározott fenntartható fejlődés elsődleges célkitűzésének elengedhetetlen összetevője, azaz a jólét és az életkörülmények fenntartható módon történő javítása a jelen és a jövő nemzedékei számára egyaránt. A lisszaboni és a fenntartható fejlődést célzó stratégia egyaránt hozzájárul e fenti célkitűzés eléréséhez. Mivel mindkét stratégia kölcsönösen erősíti egymást, középpontjukba a kiegészítő fellépéseket állítják, különböző eszközöket alkalmaznak, és eredményekkel is eltérő időpontokban szolgálnak.

A Bizottság teljes mértékben elkötelezett a fenntartható fejlődés és az európai társadalmi modell korszerűsítése és előrelendítése tekintetében. A növekedés fellendülése és munkahelyek nélkül mindez lehetetlen volna. Fenntartható fejlődéssel kapcsolatos stratégiánkat és a szociális menetrendünket felülvizsgálatnak vetették alá, és a javaslatokat az Európai Tanács tavaszi ülését szem előtt tartva, a következő hetekben terjesztik elő. Emellett nemzetközi partnereinkkel közösen tovább kell munkálkodnunk a világszerte jelentkező általános makrogazdasági egyenlőtlenség kérdésén, hiszen a fellendülő növekedésből partnereink és az Unió egyaránt hasznot húzhatnak.

„Lisszabon” ezért azonnali fellépést követel és a közös európai fellépés mellett szóló érvek megingathatatlanok.

Ha nem cselekszünk, annak súlyos és kiszámítható ára lesz. Az Európa tétlenkedéséből fakadó költségeket (*costs of no-Europe*) számos tudományos bizonyíték támasztja alá. A számokat természetesen lehet vitatni. Ám a lisszaboni célkitűzések elérésének elmulasztása nagyon sokba kerülhet. Mi sem bizonyítja mindezt jobban, mint az, hogy Európa illetve gazdasági partnereinek növekedési potenciálja közötti különbség egyre nő. Ugyanakkor a kibővült Európában egy szélesebb körű és mélyrehatóbb gazdasági integráció hatalmas nyereségekkel járhat.

E félidős értékelés felvázolja, hogy segítségünkkel Európa hogyan tudja leküzdeni a növekedés és a munkahelyek jelentette kihívásokat. Az értékelés útjára indítja a „partnerség a növekedésért és a munkahelyekért” elgondolását, amelyet a határozott kötelezettségvállalásokat tartalmazó közösségi és nemzeti cselekvési programok is alátámasztanak. A félidős értékelés az alábbi három központi elvre épül:

- először: **Európa fellépéseit jobban kell összpontosítani.** Minden erőfeszítésünket azon politikák végrehajtására kell fordítanunk, amelyek a helyszínen a legnagyobb hatást váltják ki. Ehhez be kell tartani ígéreteinket, a tagállamokban jelenleg is folyamatban levő reformokra kell építenünk, és a cél elérése érdekében – ahol szükséges – új fellépésekhez kell folyamodunk. Ez a Bizottság részéről prioritások szigorú felállítását követeli meg, melynek biztos hátteréül az Európai Tanács és az Európai Parlament megingathatatlan támogatása kell, hogy szolgáljon.

- Másodszer: **a változás érdekében mozgósítanunk kell.** Ahhoz, hogy a kimondott szavak tettekben valósuljanak meg, az szükséges, hogy a lisszaboni célkitűzéseket széles körben minden érdekelt fél elsajátítsa. E fenti reformok véghezvitelében – cselekvési szinttől függetlenül –mindenkinek részt kell vennie, aki érdekelt a lisszaboni program sikerében. A nemzeti politikai vitában mindenkinek részt kell vennie.
- Harmadszor **egyszerűsíteniünk és racionalizálnunk kell a lisszaboni célkitűzéseket.** Másszóval tisztázni kell az egyes résztvevők feladatait, egyszerűsíteni kell a jelentéstételt és az közösségi és a nemzeti lisszaboni cselekvési programok segítségével támogatni kell az eredmények elérését. A „lisszaboni” irányelvek egy integrált csoportjának keretbe kell foglalnia a tagállami fellépéseket, melyet a véghezvitt fejlődést ismertető egy uniós és egy nemzeti jelentés is alátámaszt. Ez jelentősen csökkenteni fogja a tagállamokra nehezedő jelentéstételi terheket.

Mindezek mögé széleskörű reformok nyújtanak háttérrel. A változásokra való törekvésünket – uniós és nemzeti szinten egyaránt – össze kell egyeztetni a szükséges forrásokkal.

Szilárd makrogazdasági feltételek szükségesek ahhoz, hogy a gazdasági potenciál növelésére és a munkahelyteremtésre irányuló hiteles erőfeszítéseinket alátámasszák. Az Európai Unió stabilitási és növekedési paktumának – azaz a nemzeti költségvetési politikákat irányító uniós szintű szabályoknak – vonatkozásában javasolt változások tovább kell, hogy stabilizálják gazdaságunkat, miközben biztosítják, hogy a tagállamok teljes jogú szerepet kapjanak a hosszú távú növekedés feltételeinek megteremtésében.

Közösségi szinten az Unió következő, 2013-ig szóló pénzügyi keretéről („Pénzügyi terv”) folytatott vitának le kell vonnia a lisszaboni célkitűzéseink keretében vállalt törekvéseink következtetéseit, és a majdani uniós költségvetésben támogatnia kell a lisszaboni prioritásokat. Támogatást kell nyújtanunk egy korszerű, tudásalapú gazdaság számára, meg kell valósítanunk a szükséges befektetéseket, forrásainkat oly módon kell használnunk, hogy alkalmazkodni tudjunk a változó gazdasági és társadalmi körülményekhez, és olyan programokat kell elindítanunk, amelyek helyesen arra ösztönzik a tagállamot, hogy nemzeti közkiadásait a lisszaboni célkitűzések megvalósítására fordítsák. A Bizottság által a pénzügyi tervre tett javaslatok e fenti prioritásokat tükrözik.

Ha sikerül ambícióinkat, forrásainkat és jó ötleteinket összeegyeztetni, ha ezeket az évtized végére sikeresen tudjuk tartós változásokká alakítani, és ha úgy tudjuk támogatni a lisszaboni célkitűzéseket, hogy gazdasági befektetéseink terén behozzuk lemaradásunkat, és új lendületet adunk egy, az egész kontinenst összefogó szorosabb kohézióknak, akkor a lisszaboni célkitűzések ismét előtérbe kerülhetnek.

Európának erre az újrakezdésre van szüksége.

Összefoglalás

Öt évvel ezelőtt az Európai Unió egy ambiciózus reformprogramot indított útjára. Az elmúlt év során a Bizottság felülvizsgálta a megvalósult előrelépéseket. Ez európai és nemzeti szinten egyaránt élénk vitához vezetett azok között, akiknek érdekük fűződik a lisszaboni stratégia sikeréhez. A Bizottság segítségével volt továbbá a Wim Kok által vezetett magas szintű munkacsoport is, amely jelentését tavaly novemberben nyújtotta be. Ma általános a megegyezés abban a tekintetben, hogy Európa még nagyon messze van attól, hogy valóra váltsa a lisszaboni stratégia által kínált változásokban rejlő lehetőségeket. Noha sem a diagnózist, sem pedig annak ellenszerét nem vitatja senki, a valóságban a végrehajtott előrehaladás mértéke elmarad a várttól.

E jelentés a lisszaboni célkitűzések félidejében azt vázolja fel, hogy hogyan munkálkodhatunk közösen Európa jövője érdekében, és hogyan állíthatjuk helyes pályára a lisszaboni menetrendet.

A megújult lisszaboni stratégia – mi fog változni?

A Bizottság egy új kezdetet javasol a lisszaboni stratégiának, amelynek keretében fellépéseinket két fő feladatra összpontosítjuk – **erősebb, és tartósabb növekedés megvalósítása valamint több, és jobb minőségű munkahely teremtése**. Az európai növekedés és a munkahelyek által jelentett kihívás leküzdése a kulcsa annak, hogy a szélesebb értelemben vett gazdasági, társadalmi és környezeti ambícióink valóra váltásához szükséges forrásokat felszabadíthassuk, hiszen reformjainak sikerének záloga nagyratörő célkitűzéseink elérése. Mindez szilárd makrogazdasági helyzet – különösen a stabilitásorientált makrogazdasági politika és a megalapozott költségvetési politikák – nélkül nem válhat valóra.

I. A végrehajtás biztosítása

A lisszaboni stratégia végrehajtása európai és nemzeti szinten egyaránt kulcsfontosságú kérdés. **A reformprogram megvalósításához egy megújult partnerségre van szükség a növekedés és a munkahelyek érdekében.**

Közösségi szinten a **Bizottság** a politikai kezdeményezésben és a végrehajtás biztosításában központi szerepet játszik.

Ezzel párhuzamosan viszont a **tagállamoknak** be kell hozniuk a lisszaboni reformok terén mutatkozó lemaradásaikat. A tagállami fellépések a nemzeti lisszaboni programokra épülnek, amelyek ismertetik ezek menetét. (lásd alább: „a kormányzás”).

II. A megújult lisszaboni cselekvési program

E jelentés nem kívánja újrafogalmazni a lisszaboni stratégiát, de európai és nemzeti szinten olyan új fellépéseket szorgalmaz, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a Lisszabonban született elképzeléseink valóra válhassanak.

A térség vonzerejének növelése a befektetők és munkavállalók szempontjából

- A belső piac kibővítése és elmélyítése
- Az európai és a nemzeti szabályozások javítása
- Nyílt versenypiacok teremtése Európában és azon kívül
- Az európai infrastruktúra kiterjesztése és minőségének javítása

- ✓ Ki kell bővítenünk és el kell mélyítenünk a belső piacot. Ahhoz, hogy az üzleti vállalkozások és a fogyasztók e belső piac minden előnyét élvezhessék, a tagállamoknak javítaniuk kell **a meglévő uniós jogszabályok alkalmazásán**. Noha a tagállamok által vállalt határidők már régen lejártak, számos tagállamban az olyan kulcsfontosságú piacok, mint a távközlés, az energia és a közlekedés, csak papíron nyitottak.
- ✓ Az **egységes piac megvalósításához** elengedhetetlen kulcsfontosságú reformok a következő területeken továbbra is kiemelt figyelmet érdemelnek: a pénzügyi szolgáltatások piaca, a szolgáltatások általában, a REACH javaslat, a közös konszolidált társasági adóalap és a közösségi szabadalom.
- ✓ Javítani kell a szabályozási környezetet. Márciusban a Bizottság egy **új szabályozási reformkezdeményezést** indít útjára, melynek során külső szakértők bevonásával mérjük fel hatásvizsgálataink minőségét és végrehajtásuk módját.
- ✓ A versenyszabályokat proaktív módon kell alkalmazni. Ennek segítségével erősödhet a fogyasztói bizalom. **A versenyt akadályozó tényezők ágazatonkénti átvizsgálásait** olyan ágazatokban indítják el, mint az energiaszektor, a távközlés és a pénzügyi szolgáltatások.
- ✓ Az európai üzleti vállalkozások szintén nyílt világpiacokat igényelnek. Az Unió állhatatosan sürgeti a **Dohai fejlesztési forduló lezárását és végrehajtását** csakúgy, mint az egyéb kétoldalú gazdasági és regionális kapcsolatok fejlesztését.

Tudás és innováció a növekedés szolgálatában

- Növelni és javítani kell a kutatás és fejlesztés területén megvalósuló befektetéseket
- Elő kell segíteni az innovációt, az információs és kommunikációs technológiák átvételét és a források fenntartható használatát
- Hozzá kell járulnunk egy szilárd európai ipari alap létrehozásához

- ✓ A tagállami hivataloknak valamennyi szinten az innováció elősegítésén kell munkálkodniuk annak érdekében, **hogy a tudásalapú társadalomról alkotott elképzelésünk valósággá válhasson**. Ennek megvalósításához segítséget nyújtanak az Unió folyamatos erőfeszítései az információs társadalom, a

biotechnológia és az öko-innováció területén.

- ✓ **A kutatás-fejlesztés** területén további befektetésekre van szükség **az állami és a magánszféra részéről egyaránt**. Uniós szinten az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak mihamarabb el kell fogadnia a soron következő **Kutatási Keretprogramot** és az **új versenyképességi és innovációs programot**. E programokat áprilisban nyújtják be.
- ✓ Az **állami támogatási politika** idén útjára induló **reformjának** egyik elemeként bővülnek a tagállamok, a regionális és egyéb közszereplők lehetőségei a kutatás és az innováció – különösen az Unió kis- és középvállalkozásai által végzett tevékenységek – támogatására.
- ✓ A tudásnak a magas színvonalú oktatási rendszerek által történő terjesztése a legjobb módja annak, hogy az Unió versenyképessége hosszú távon is biztosítva legyen. Az Uniónak különösen biztosítania kell azt, hogy az Európai Felsőoktatási Térség megvalósításával egyetemeink felvehessék a versenyt a világ legjobb egyetemeivel.
- ✓ A Bizottság javaslatot tesz az **Európai Technológiai Intézet** létrehozására.
- ✓ A Bizottság támogatja és ösztönzi az **Innovációs Központok** létrehozását, azzal a céllal, hogy segítse a regionális szereplőket abban, hogy a tudományos és üzleti élet legkiválóbb tehetségeit, valamint a megfelelő forrásokat összehozzák, s így az ötletek, elgondolások a laboratóriumból a műhelyekbe kerülhetnek.
- ✓ A Bizottság és a tagállamok feladata, hogy **tovább ösztönözzék az öko-innovációt**, amely többek között a fenntartható források felhasználása, az éghajlatváltozás és az energiahatékonyság területén számottevő javulást eredményez életminőségünk, a növekedés és a munkahelyteremtés szempontjából.
- ✓ Az ipari szektorral folytatott partnerséget tovább erősítik a Galileo műholdas navigációs rendszer tapasztalataira épülő **Európai Technológiai Kezdeményezések**. E kezdeményezések közül az első a soron következő Kutatási Keretprogram végrehajtásakor, 2007-ben jelenik meg.

Több és jobb minőségű munkahely teremtése

- Még több ember bevonása a foglalkoztatásba és a szociális védelmi rendszerek korszerűsítése
- A munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességének, valamint a munkaerőpiac rugalmasságának javítása
- Az oktatás és a képességek javításával a befektetések növelése a humán erőforrások területén.

- ✓ **A szociális partnereket felkérlik arra, hogy az Európai Tanács 2005 tavaszi ülése előtt dolgozzanak ki a lisszaboni stratégiával kapcsolatos közös**

cselekvési programot, melyben meghatározzák a lisszaboni célkitűzések elérése érdekében tett hozzájárulásait.

- ✓ A tagállamoknak és a szociális partnereknek **komolyabb erőfeszítéseket kell tenniük a foglalkoztatás megszilárdítása** érdekében, különösen olyan tevékeny foglalkoztatási politikák alkalmazásával, amelyek segítik a munkavállalókat és a munkában maradásra ösztönzik őket, olyan aktív időskori politikák kidolgozásával, amelyekkel a munkavállalók tovább maradnak a munkaerőpiacon, valamint a szociális védelmi rendszerek korszerűsítésével, mely által e rendszerek által nyújtott biztonság által a munkavállalók könnyebben fogadják el a változásokat.
- ✓ Európa valamint a lisszaboni stratégia jövője szorosan kötődik a **fiatalokhoz**. Az Uniónak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a javasolt reformok segítségével a fiatalok továbbra is eséllyel induljanak az életnek, és olyan képességekkel gazdagodjanak, amelyeknek egész életük során hasznát veszik. Az Uniónak emellett meg kell határoznia prioritásait annak érdekében, hogy szembe tudjon nézni az előtte álló demográfiai kihívással.
- ✓ A tagállamoknak és a szociális partnereknek javítaniuk kell a **munkaerő és az üzleti vállalkozások alkalmazkodóképességét, valamint a munkaerőpiac rugalmasságát** annak érdekében, hogy Európa igazodni tudjon a piaci szerkezetváltásokhoz és változásokhoz.
- ✓ A munkaerő csökkenését tapasztalva **szükségünk van a legális migráció egy új, még kidolgozottabb szemléletére**. A Bizottság a folyamatban levő nyilvános konzultációk alapján 2005 vége előtt előterjeszt egy tervet.
- ✓ Európának **az oktatás és a szakképzés területén több, és jobb minőségű befektetésre van szüksége**. A képességekre és az élethosszig tartó tanulásra összpontosító európai és nemzeti szintű fellépésekkel könnyebbé válna a munkahelyváltás is. Ezt a fellépést az idén közösségi szinten elfogadásra kerülő **élethosszig tartó tanulási program**, valamint 2006-ban a tagállamok által előterjesztett nemzeti élethosszig tartó tanulási programok is segítik.
- ✓ Európának emellett **mobilibb munkaerőre** van szüksége. Az Unió belüli mobilitást a **szakmai képesítésekkel kapcsolatos, jelenleg függőben levő keret** mihamarabbi elfogadása nagyban segíti majd. A Bizottság 2006 során javaslatokat tesz a **szakmai képesítések kölcsönös elismerésének** egyszerűsítésére. A tagállamoknak fel kell gyorsítaniuk az Unióhoz a közelmúltban csatlakozott országok munkavállalóinak mobilitására vonatkozó valamennyi megszorítás felszámolását.
- ✓ A regionális és helyi hatóságoknak olyan projekteket kell kidolgozniuk, amelyek közelebb visznek bennünket a Lisszabonban meghatározott célkitűzéseinkhez. A **strukturális alapok következő generációját** (beleértve a vidékfejlesztéssel kapcsolatos alapokat) e szemlélet tükrében átalakították, s így az alapok célkeresztjében az áll, hogy azok helyi szinten hogyan tudnak hozzájárulni a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez.

III. A lisszaboni stratégia kormányzásának javítása

A lisszaboni stratégia kormányzását **radikálisan javítani kell annak érdekében, hogy az hatékonyabb és érthetőbb legyen.** A felelősségi körök megoszlása terén nem világos a helyzet az Unió és tagállamai között. Túl sok egymást átfedő és bürokratikus jelentéstételi eljárás van érvényben, míg a politikai szerepvállalás elmarad a várttól.

A végrehajtandó feladatok és a felelősségi körök tisztázásának érdekében a Bizottság egy **lisszaboni cselekvési programot** terjeszt elő.

Emellett a Bizottság **egy új gazdasági és foglalkoztatási ciklus keretében** egy integrált szemléletre tesz javaslatot **a meglévő átfogó gazdaságpolitikai és foglalkoztatási iránymutatások korszerűsítése érdekében.** A jövőben a lisszaboni cselekvési programmal párhuzamosan iránymutatások integrált csoportja szolgál a reformprogram előmozdítására. Ezen iránymutatások főleg a makrogazdasági, foglalkoztatási és strukturális reformokat érintik majd. Ennek teljesítése érdekében a tagállamoknak el kell fogadniuk a növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló nemzeti cselekvési programokat, amelyek széles körű nemzeti szintű vitát követően megállapított kötelezettségvállalásokra és célkitűzésekre épülnek.

Mindennek koordinálására a tagállamoknak **kormányzati szinten** ki kell jelölniük egy „**Mr.**” vagy „**Ms.**” **Lisszabont.**

A jelentéstétel is egyszerűsödik. Uniós és tagállami szinten csupán egyetlen lisszaboni jelentést kell készíteni megvalósult előrehaladásról. Ez az új jelentéstételi eljárás egy olyan mechanizmussal szolgál majd, amelynek segítségével az Európai Tanács és az Európai Parlament a kulcsfontosságú politikai kérdésekre összpontosíthat anélkül, hogy energiáit a jelenleg az éves ciklus részét képező számos ágazati jelentés kötné le.

E szemlélet segítségével az Európai Tanács minden tavaszi ülészakának alkalmával gyakorlati iránymutatással állhat elő, a Bizottság pedig könnyebben tehet eleget a lisszaboni célkitűzések megvalósításának nyomon követésével kapcsolatos szerepkörének, amellyel az is együtt jár, hogy ösztönöz és további intézkedéseket javasol a lisszaboni stratégia megvalósításához.

* * *

Ezen az alapon a Bizottság javasolja az Európai Tanácsnak:

- Egy új, Partnerség a növekedésért és a munkahelyteremtésért elnevezésű program elindítását
- A Közösségi cselekvési program támogatása és a tagállamok felkérése nemzeti cselekvési programjaik létrehozását
- A lisszaboni stratégia kormányzásával kapcsolatos, e jelentésben megállapított új rendszer elfogadását annak érdekében, hogy közösségi és nemzeti szinten javuljon a politika végrehajtásának hatékonysága, és a lisszaboni célkitűzések kapcsán egy valós vitát és hiteles politikai szerepvállalást szorgalmazzon.

1. NÖVEKEDÉS ÉS ÚJ MUNKAHELYEK – A KÖZÉPSŐ SZAKASZ

A lisszaboni menetrend célja az Unióban rejlő lehetőségek feltárása volt...

Az egységes piac, az euró, az Unió legutóbbi bővítése mind arra mutatnak rá, hogy **az Unióban rejlő lehetőségeknek nagyratörő célokat kell elérniük**. Fél évszázad alatt az Unió békét és jólétet teremtett. Eközben változó gazdasági, társadalmi és politikai szintéren haladt előre. Mindezt közös célok meghatározásával és azok együttes munkával történő elérésével hajtották végre az Unió és a tagállamok, a kormányok és a civil társadalom, valamint a vállalkozások és a polgárok részvételével. Ez a dinamizmus volt az elindítója 2000 márciusában a Lisszaboni Európai Tanácson a reform széleskörű napirendjének. Felvázolta az utat egy versenyképes és mindenre kiterjedő, tudásalapú gazdaság felé, amely európai választ adott a kontinensünkre váró kihívásokra.

...de a várt előrehaladás nem történt meg.

Ma úgy látjuk, hogy a gazdasági feltételek, a nemzetközi bizonytalanság, a tagállamok lassú előrehaladása és a központi problémákra irányuló figyelem fokozatos elvesztése együttesen a Lisszabonban meghatározott pálya kisiklásához vezetett. A kihívások azonban egyre sürgetőbbé váltak a globális verseny és az idősödő népesség mellett; mindezek olyan tényezők, amelyek az öt évvel ezelőtti állapothoz képest ma még számottevőbbek. Ez az értékelés a Wim Kok elnöklétével vezetett magasszintű csoport által bemutatott jelentésben¹ olvasható. Hangsúlyozta Európa **elégtelen előrehaladását** a Lisszaboni stratégia célkitűzéseinek elérésében. Erre válaszként helyre kell állítani az abba vetett bizalmat, hogy Európa képes a célkitűzések eléréséhez szükséges feltételek megteremtésére. Európa gazdag hagyománya, sokszínűsége és egyedülálló társadalmi modellje remek alap a további építkezéshez, és Európa további erőt tud meríteni a legutóbbi bővítésből, amely a világ legnagyobb egységes piacává és kereskedelmi blokkjává tette.

A növekedés és a munkahelyek a következő nagy európai projekt.

A Kok-jelentés legfontosabb végkövetkeztetése az, hogy „a növekedés és a foglalkoztatás elősegítése Európában a következő nagy európai projekt”. A Bizottság azt javasolja, hogy a lisszaboni menetrend célkitűzéseit olyan intézkedések felé kellene átirányítani, amelyek oly módon segítik elő a **növekedést és a munkahelyeket**, hogy azok **teljes mértékben összhangban legyenek a fenntartható fejlődéssel**. A stratégiához tartozó intézkedéseknek meg kell erősíteniük az Unió azon képességét, hogy elérje ill. továbbfejlessze környezetvédelmi és társadalmi célkitűzéseinket. Az igazi kihívás azonban egy olyan stratégia meghatározása, amely azokat a területeket helyezi előtérbe, amelyekben Európa nem tud jó teljesítményt felmutatni (például a stagnáló növekedés és túl kevés új munkahely létrehozása).

Mindehhez újszerű partnerségi kapcsolaton keresztül kell véghezvinni – a szociális partnerek teljes körű

Ezt a stratégiát a tagállamok és az Unió közötti újszerű partnerségi kapcsolaton keresztül kell véghezvinni – a szociális partnerek teljes körű

¹ A Wim Kok elnöklétével vezetett, a Lisszaboni Stratégiával foglalkozó magasszintű csoport jelentése, 2004 november http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/group/index_en.html

*kapcsolat
szükséges.*

bevonásával. Az új lisszaboni menetrend szükségszerűen széles körű, de sikerének a kulcsa korlátozott számú politikai prioritás lesz. A teljes menetrend sikere érdekében ezekre kell összpontosítanunk. A teljesítés kiemelkedő szerepet fog játszani, és a meglévő teljesítési mechanizmusok sürgős feljesztésére van szükség. Mindehhez célirányos és hatékony munkamódszerre van szükség az Uniót és a tagállamokat összekapcsoló stratégia végrehajtása érdekében. Hogy ez megvalósuljon, a lisszaboni menetrendet az EU, nemzeti, regionális és helyi szintű összes érintett – a tagállamok, az európai polgárok, parlamentek, szociális partnerek és civil társadalom, ill. valamennyi közösségi intézmény – fel kell, hogy vállalja. Mindannyian hozzá kell, hogy járuljanak Európa jövőjének megépítéséhez. A végén mindenki profitálni fog a jövő Európájából, amelyet a lisszaboni menetrend ki kíván alakítani. A megújult lisszaboni stratégia feltárja ezt a lehetőséget a polgárok számára. Az előrehaladás lehetőségéről és közös jövőképről szól.

*A siker kulcsa a
stabil
makroökonómiai
feltételek.*

Stabil makroökonómiai feltételek és politikák

A stabil makroökonómiai feltételek kulcsfontosságúak az európai növekedés elérésére és új munkahelyek megteremtésére irányuló hiteles erőfeszítések alátámasztásához. Különösen fontos, hogy továbbra is a stabilitásra összpontosító makroökonómiai politikákra és megalapozott költségvetési politikákra törekedjünk. A megalapozott közfinanszírozások fenntartásával vagy elérésével egyidejűleg a kormányoknak maximálniuk kell a növekedéshez és a foglalkoztatáshoz való hozzájárulást.

Az Európai Unió Stabilitási és Növekedési Paktumjához – azok az EU-szintű szabályok, amelyek a nemzeti költségvetési politikákat szabályozzák – javasolt változtatások tovább kell, hogy erősítsék a gazdaságot egyúttal biztosítva azt, hogy a tagállamok teljes szerepet tudjanak játszani a hosszútávú növekedés feltételeinek megteremtésében.

Termelékenység és foglalkoztatás

A lisszaboni stratégia a megerősített versenyképességen keresztül ugyanakkora jelentőséget tulajdonít a foglalkoztatás és a termelékenység növelésének egyaránt.

*Több és jobb
munka...*

A munkaerőpiacoknak jobban kell működniük, hogy az embereket munkára ösztönözzék, valamint hogy a vállalatok felvegyék őket, és több és jobb munkahelyet teremtsenek. Ehhez jelentős humán erőforrásbeli befektetésre és a kiterjedtebb munkaerőpiacokon a munkaerő nagyobb rugalmasságára van szükség.

*...és a
megerősített
versenyképesség
a
termelékenység
növelésén
keresztül...*

Az EU-ban a termelékenység növekedése jelentősen lelassult. Ennek a tendenciának a megfordítása a versenyképesség területén jelentős kihívást jelent az Uniónak. Ugyanakkor tartós termelékenységi növekedésre kell törekednünk a gazdaság minden kulcsfontosságú ágazatában. A munkaerő képességeinek fejlesztésével együtt a gazdaságban az információs és kommunikációs technológiák nagyobb befektetései és használata,

egészséges versenykörnyezet és a szabályozás helyes egyensúlya kulcsfontosságúak a termelékenység fellendítése szempontjából. A lisszaboni menetrend politikai célkitűzéseket felsorakoztató, túlterhelt listája azonban elhomályosította ezen intézkedések fontosságát, amelyek a termelékenység növekedésének mozgatórugói. Mostantól fogva az ilyen politikákon keresztül véghezvitt strukturális reformok döntő fontosságúak az új lisszaboni stratégiában.

...kéz a kézben kell, hogy együtt haladjanak..

A termelékenység növekedése és a megnövekedett foglalkoztatás kéz a kézben kell, hogy együtt haladjanak. El kell kerülnünk azt a „munkahely nélküli növekedést”, amely az utóbbi években lerontotta az amerikai gazdaság teljesítményét. Ugyanakkor a már hosszú ideje munkanélküliként élőket és a viszonylag alacsony képzettségűeket vissza kell vezetnünk a munkaerőpiacra. Ez befolyásolhatja termelékenységünk fejlődésének sebességét. A megújult lisszaboni stratégiánkban a tudásra, az oktatásra és az innovációra eső erős hangsúly lehetővé teszi az emberek számára, hogy feljebb kerüljenek a termelékenységi ranglétrán, és egyben biztosítja a termelékenység gyors növekedését.

A nyitott nemzetközi piacok fontosak.

A **nemzetközi piacok megnyitása** és az újonnan iparosodó gazdaságok erős növekedése nagyban hozzájárul a növekedéshez és új munkahelyek megteremtéséhez. Ez azonban csak akkor jöhet létre, ha a gazdaságunk strukturális alkalmazkodásának folyamatát mélyrehatóbbá és gyorsabbá tudjuk tenni, hogy a forrásokat olyan ágazatokba csoportosítsuk át, ahol Európa viszonylagos előnyt élvez. A versenyképesebb ágazatokban bekövetkező változás megkönnyítése és a jobb munkák ezért döntő fontosságúak a megújult lisszaboni stratégia sikere szempontjából.

A felelősséget meg kell osztani az EU szintje és a nemzeti szint között.

Ilyen körülmények között politikai napirendünk véghezvitele uniós és nemzeti szintű intézkedésekre támaszkodik. A siker titka a megosztott felelősség és részvétel. Ezért elengedhetetlen a partnerség.

2. EURÓPAI PARTNERSÉG KIÉPÍTÉSE A NÖVEKEDÉS ÉS A FOGLALKOZTATÁS ÉRDEKÉBEN

Növekedés és munkahelyek – Európa megújítására irányuló partnerségünk első példája

A Bizottság nemrégiben Európa megújítására irányuló partnerség² kiépítését javasolta. Ez a 2005-2009-es stratégiai program részét képezi, és célja, hogy a tagállamok, az Európai Unió és a szociális partnerek a közös cél érdekében együttműködjenek. A fent említetteknek megfelelően ezen új partnerség meghatározó elemei a növekedés és a munkahelyek. Az eddigi összes visszajelzés egyértelműen valódi elkötelezettséget mutat e megújult ambíció elérésére irányuló munka iránt.

A siker érdekében a lisszaboni menetrendet

A Bizottság ezért felkéri a márciusi Európai Tanácsot, hogy a munkahelyekre és növekedésre irányuló európai partnerségen keresztül

² COM(2005)12, Stratégiai célkitűzések 2005-2009. Európa 2010: Európa megújulására irányuló partnerség – Jólét, szolidaritás és biztonság.

azáltal kell
véghezvinnünk,
hogy...

vezessék be újra a lisszaboni stratégiát. A partnerségnek **kizárólag egy célja lesz: a növekedés és a foglalkoztatás fellendítéséhez szükséges reformok megvalósításának megkönnyítése és felgyorsítása.**

Mindez jelentős értéktöbbletet kell, hogy eredményezzen, ha megfogható és gyors eredményeket akar felmutatni:

...mobilizáljuk a
támogatást...

- **A különböző szereplők együttműködése.** A mobilizálás és a közös erőfeszítés a partnerség kulcsfontosságú elemei. A kihívások közösek, és befolyással vannak a fejlődés modelljére. Együttesen kell őket kezelniük – hiszen mindenki egyéni hozzájárulása fontos a közös siker biztosítása érdekében. A kihívások mértéke olyan nagy, és a gazdaságok annyira függetlenek, hogy egyik tagállam sem képes egymaga megbirkózni a feladattal.

...kiterjesztjük a
részvételt...

- Annak **biztosítása**, hogy ezek a célkitűzések és reformok minden szereplőre **kiterjednek**. A lisszaboni stratégiának nem sikerült – főleg nemzeti szinten – a kulcsszereplőket kellőképpen bevonnia a végrehajtásba. A mobilizálás csak akkor lehetséges, ha a különböző szereplők úgy érzik, hogy a javasolt politikák őket is érintik, és valóban részt vesznek a döntéshozatali és a végrehajtási folyamatban. A tagállamokat ezért felkérjük, hogy széles körű konzultációt követően készítsenek el egy egységes nemzeti cselekvési programot és egy egységes nemzeti jelentést a lisszaboni stratégiáról (lásd 4. pont).

...és megerősítjük
a prioritásokat.

- Az erőfeszítések prioritásokra és látható célkitűzésekre történő **átcsoportosítása** a növekedésre és a munkahelyekre irányuló, kézzelfogható intézkedések támogatásával. Ez kulcsfontosságú a lisszaboni menetrend sikeréhez. Az egyértelmű prioritások és a konkrét intézkedések leszögezésével kell elérnünk az emberek csatlakozását és elkötelezettségét.

A partnerség eredményessége érdekében nemzeti szinten minden partner teljes elkötelezettségére van szükség.

3. NÖVEKEDÉST ÉS ÚJ MUNKAHELYEKET TEREMTŐ INTÉZKEDÉSEK

3.1. Lisszaboni cselekvési program az Unió és a tagállamok részére

Három fő terület...

A növekedésre és új munkahelyek teremtésére irányuló javasolt partnerség meghatározója a **lisszaboni cselekvési program**. Megállapítja azokat a prioritásokat, amelyek segítik az Uniót és a tagállamokat a termelékenység növelésében, valamint a több és jobb új munkahely teremtésében. Az intézkedések három területre irányulnak:

- **Európa vonzóbbá tétele a befektetések és a munkavállalás számára,**

- **A növekedést elősegítő tudás és innováció,**
- **Több és jobb munkahely**

*...egyszerűsíti le
megközelítésünket,...*

Mindez jobb összpontosítást tesz lehetővé a megújult lisszaboni stratégiára. Tisztább képet ad a prioritásokról. Reagál az olyan kritikákra, amelyek szerint Lisszabon túl sok prioritást jelölt ki, és túl bonyolult volt az emberek számára ahhoz, hogy valóban megértsék, miről is szólt a lisszaboni stratégia.

*...amely
meghatározza azt,
hogyan ki mit csinál,
milyen határidővel,
és hogyan mérjük az
előrehaladást.*

A lisszaboni cselekvési program – amely a belső piaci program tapasztalatára épül – felelősségi köröket fogalmaz meg, határidőket állít fel, és méri a fejlődést. Egyértelműen elkülöníti a tagállamok, valamint az Európai Unió szintjén meghozandó intézkedéseket. A legfontosabb intézkedéseket e fejezet mutatja be.

*Minden EU
intézménynek
meghatározott
szerepe lesz.*

Az EU szintjét illetően a Bizottság a politikák kezdeményezésével és a végrehajtás biztosításával központi szerepet fog játszani. Mindezt a Parlamenttel és a Tanáccsal szoros együttműködésben teszi, és egyben más EU-intézmények – az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága vagy a pénzügy területén az Európai Beruházási Bank – szakértelmét is felhasználja.

*A tagállamoknak
erős elkötelezettséget
kell vállalniuk.*

A nemzeti szint tekintetében a Bizottság a teljesítményértékelés, a pénzügyi támogatás, a szociális párbeszéd elősegítése révén vagy a helyes gyakorlat meghatározásával segítőként lép fel. Am épp a hétköznapi élet volt az, ahol a lisszaboni stratégia első fázisa nem tudott sikereket felmutatni. Ezért határozza meg a Bizottság azt, hogy a tagállamoknak – egyedi helyzetüket figyelembe véve – milyen területeken kell erős kötelezettségeket vállalniuk a saját nemzeti cselekvési programjuk keretein belül. Ezen belül konkrét intézkedéseket kell hozni, beleértve egy ütemtervet és az elért haladást mérő mutatókat. A Bizottság az alábbiakban leírt jelentés és koordináció új módszerének használatával továbbra is ellenőrzi és értékeli az elért haladást.

3.2. Európa vonzóbbá tétele a befektetések és a munkavállalás számára

A növekedés fellendítése és az új munkahelyek teremtése érdekében a befektetések és a munkavállalás számára Európát vonzóbbá kell tennünk. Az Európai Uniónak és a tagállamoknak ezért a növekedést előidéző kulcsfontosságú tényezőkre kell összpontosítaniuk.

*Jobb környezetet kell
teremtenünk kis- és
középvállalkozásaink
számára.*

Az intézkedések **különösen jelentősek Európa kis- és középvállalkozásai (KKV-k) számára**, amelyek a vállalatok 99 %-át és a foglalkoztatás kétharmadát teszik ki. Túl sok akadályt kell leküzdeni ahhoz, hogy valaki vállalkozó legyen, vagy vállalkozásba fogjon, emiatt Európa nem használja ki lehetőségeit. Több vállalkozói kezdeményezés ösztönzése többféle vállalkozói magatartás elősegítését vonja magával. A vállalkozással összefüggő kockázat és haszon közötti mérleget felül kell

vizsgálni. A sikertelenség okozta szégyenfolt megnehezíti az újramezdést, sőt sokakat el is riaszt az üzleti vállalkozás elindításától. Végül Európában a lisszaboni stratégia első öt évében elért előrehaladás ellenére még mindig nincs elég kockázati tőke az innovatív fiatal vállalkozások elindításához, és a jelenlegi adószabályok gátolják a profit visszatartását a saját tőke felhalmozása céljából.

3.2.1. A belső piac kibővítése és elmélyítése

Ki kell bővítenünk és el kell mélyítenünk a belső piacot,...

Az egységes piac kiegészítéseként, különösen a szolgáltatások területén szabályozott szakmáknak, az energiaágazatnak, a közlekedésnek, a közbeszerzésnek és a pénzügyi szolgáltatásoknak továbbra is döntő szerepük van. Minden polgár számára szintén elengedhetetlen az elérhető áron magas színvonalú, közérdekű szolgáltatások nyújtása. Egy dinamikus és nyitott szolgáltatási ágazat igen fontos az európai gazdaság növekedése és új munkahelyek teremtése szempontjából. A szolgáltatási ágazat volt felelős majdnem minden új munkahelyért, amely 1997 és 2002 között az EU-ban létrejött. Ma a szolgáltatások az EU értéktöbbletének 70 %-át teszik ki. E szolgáltatások nyújtásának szabaddá tétele serkenti a növekedést és a foglalkoztatást. Ha a szolgáltatási ágazat felszabadulna, ténylegesen 600 000-rel több új munkahelyet lehetne létrehozni.

Ezek olyan területek, amelyek valódi növekedéshez és új munkahelyekhez vezetnek, és a fogyasztók számára a legrelevánsabbak. Ezek közül több területen a lisszaboni stratégia eddig már több jogszabályt is alkotott, de a tagállamok csalódást okoznak vállalataiknak és polgáraiknak azzal, hogy vonakodnak végrehajtani azokat.

...ösztönöznünk kell a befektetést és az innovációt.

A még meglévő akadályok megszüntetése az új piaci belépők számára új lehetőségeket kínál, és az ebből származó verseny ösztönzőleg hat a befektetésre és az innovációra. Ez egyre fontosabb az Európán belüli stagnáló árukereskedelem és a megrekedt árkonvergencia visszaesése ellen.

Az általános gazdasági érdekeltsgű szolgáltatások maximalizálásának...

A közszolgáltatások központi szerepet játszanak a hatékony és dinamikus egységes piacon. 2004 májusában a Bizottság közzétett egy fehér könyvet, amely meghatározza az közérdekű szolgáltatások területén az EU-politikákat alátámasztó elveket, és olyan kulcsfontosságú témákat tárgyal, mint pl. együttműködési felület a belső piaccal, verseny és állami támogatási szabályok, valamint a szolgáltató és fogyasztó jogainak meghatározása. A Bizottság 2005 folyamán később még visszatér erre a témára.

...és a nemzeti közigazgatásnak központi szerepe van.

Végül a tagállamoknak biztosítani kell, hogy saját szabályrendszerük nagyobb összhangban legyen az EU-méretű piac igényeivel. Biztosítani és adott esetben fejleszteni kell a nemzeti közigazgatásoknak a kedvező piaci feltételek létrehozásában vállalt szerepét (pl. internetes szolgáltatások szélesebb körű használata (e-kormányzás), a korrupció és csalás felszámolása). Továbbá még sokat tehetünk az adózás területén azért, hogy az egységes piac jobban működjön, illetve a meglévő akadályok és a

vállalkozókat érintő adminisztratív teher csökkenjenek.

AZ EGYSÉGES PIACRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

A **pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó cselekvési terv** egyike volt a lisszaboni stratégia első fázisa sikertörténeteinek: a jogi intézkedések időben megvalósultak, az európai intézmények remekül együttműködtek, és a nagyratörő új keret részleteinek meghatározására innovatív megoldásokat találtak. Most annak a biztosítása a fontos, hogy a szabályokat az egész Unióban következetesen alkalmazzák. Ezzel egyidőben a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó cselekvési terv utáni „maradványokat” az elkövetkező években kell előtérbe helyezni. Intézkedések csak akkor fognak történni, ha az érintett felekkel folytatott széles körű konzultációk és a hatásvizsgálat egyértelmű értéknövekedést mutatnak.

Annak érdekében, hogy konszenzus szülessen a szolgáltatási irányelvvel kapcsolatban, és hogy biztosítsuk e fontos javaslat gördülékeny megtárgyalását, a Bizottság együtt fog működni az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és más érintettekkel az első olvasatnak a Parlament általi elfogadásáig. Elsősorban olyan aggályokra fogunk összpontosítani, amelyek olyan területeken merültek fel, mint pl. a származási ország működésére vonatkozó rendelkezések és egyes ágazatokra gyakorolt hatása.

A **REACH-irányelvben** a Bizottság kihangsúlyozza annak szükségességét, hogy egy olyan döntést kell hozni, amely az európai iparágak versenyképessége és az innováció ösztönzése tekintetében következetes a lisszaboni célokkal, és amely az európai polgárok javára jelentős fejlődéshez vezet az egészségügy és a környezetvédelem területén. A megvalósíthatóság érdekében a REACH vizsgálata során felmerülő kulcskérdésekre vonatkozó pragmatikus megoldások keresésében a Bizottság hajlandóságot mutat a Parlamenttel és a Tanáccsal való teljes körű együttműködésre.

Annak érdekében, hogy áthidaljuk a több tagállamban működő vállalatok adózására irányuló, 25 különböző szabályzat okozta nehézségeket, a Bizottság azon dolgozik, hogy a **közös egységes vállalati adóalap** és végrehajtása kérdésében megállapodás szülessen. Mindez csökkentené fogja a különböző országokban vezetett vállalatok általános költségeit, miközben a tagállamok továbbra is szabadon állapíthatják meg saját vállalati adókulcsukat.

A **közösségi szabadalom** az Unió tudásalapú gazdaság iránti elkötelezettségének jelképévé vált. Ez fontos javaslat marad, és az innovációt támogató, megvalósítható megoldás felé irányuló gyors előrehaladásra kell törekednünk.

3.2.2. Európán belül és kívül a nyílt versenypiacok biztosítása

A verseny alapvető fontosságú.

A verseny alapvető fontosságú a növekedésre és új munkahelyek teremtésére irányuló partnerség egészében. **Az EU versenypolitikája kulcsszerepet játszott az európai versenypiacok kialakításában**, amelyek hozzájárultak a növekedő termékekenységhez. Ez továbbra is folytatódik a kibővült Európában, főleg proaktív végrehajtáson és az innováció, a K&F és a kockázati tőke terén állami támogatási reformon keresztül. A Bizottság ezért továbbra is folytatja versenypolitikáját, amely a versennyel szembeni szabályozási és egyéb akadályok felismerésében is segíthet. **A kulcságazatokban**, mint pl. a pénzügyi szolgáltatásokban és energiaágazatban **vizsgálatok** folynak majd annak kiderítésére, hogy ezekben az ágazatokban a piacok miért nem működnek teljes mértékben.

A tagállamoknak az állami támogatásokat csökkenteniük kell, illetve át kell őket irányítaniuk.

A tagállamoknak csökkenteniük kell, és át kell irányítaniuk az állami támogatásokat annak érdekében, hogy a nagy a növekedési potenciállal rendelkező ágazatokban a piaci eredménytelenséget orvosolják, és hogy serkentsék az innovációt. E kezdeményezéseknek feltétlenül a kis- és középvállalkozások igényeit és terheit kell megcélózni. A Bizottság az év folyamán az állami támogatások szabályainak alapos reformját fogja végrehajtani (lásd 3.3.1. rész).

Az EU vállalatainak szintén nyitott globális piacokra van szüksége.

Az európai vállalatok egyre több nemzetközi kihívással néznek szembe, és az EU kereskedelmi politikájának biztosítania kell, hogy hozzáférjenek a harmadik piacokhoz, és tisztességesen, tiszta szabályokkal versenyezzenek. Összefoglalva, a nyílt piacok Európában és a világon döntő szerepet játszanak a gyorsabb növekedési ütem létrehozásában.

A NÖVEKEDÉS ÉS AZ ÚJ MUNKAHELYEK GLOBÁLIS DIMENZIÓJA

A DOHA-forduló egyik ambíciózus megállapodásának a véghezvitele alapvető célkitűzés marad. Ezt ki kell egészíteni kétoldalú és regionális szabadkereskedelmi megállapodásokkal, beleértve a Mercosurral, a Perzsa-öböl Együttműködési Tanáccsal.

Nemzetközi szinten a szabályozási és közigazgatási konvergenciának új lendületet kell adni, különösen a transzatlanti kereskedelmi kapcsolatokban. A standardok nemzetközi szinten a lehető legszélesebb körben való összefonódását biztosítva – legyen az jelentős kereskedelmi partnereinkkel, mint pl. az Egyesült Államokkal, vagy az ázsiai gyorsan növekvő piacokkal, mint pl. Kínával, Indiával és az EU-val szomszédos más országokkal – jelentős költségcsökkentésekre a termelékenységbeli növekedésre nyílik lehetőség. A Bizottság aktívan követi ezt a napirendet.

3.2.3. Az európai és a nemzeti szabályozás javítása

A megfelelő szabályozási keret segíti az üzleti

A felesleges költségek csökkentése, a rugalmasság és az innováció akadályainak elhárítása, valamint nagyobb verseny és a foglalkoztatást

vállalkozásokat és
megtermi a
fogyasztók
bizalmát The right
regulatory
framework helps
business and
builds consumer
confidence.

támogató jogi szabályozás elősegítik majd a gazdasági növekedést és a termelékenység javítását célzó feltételek kialakítását. Ez magában foglalja az olyan intézkedéseket, mint a jogi szabályozás egyszerűsítése és formai szempontból történő javítása, valamint az adminisztratív költségek által okozott terhek csökkentésére irányuló erőfeszítések. A megfelelő szabályozási keret a fogyasztók bizalmát is erősíteni fogja és segíti a növekedéshez történő hozzájárulásukat. A szabályozási terhek aránytalanul sújtják a KKV-eket, amelyeknek rendszerint korlátozott források állnak rendelkezésükre az ezen előírások miatt szükségessé váló adminisztratív célokra.

A felesleges
terheket meg kell
szüntetnünk

A szabályozás egy új megközelítésének meg kellene kísérelnie a terhek megszüntetését, valamint a felesleges bürokrácia csökkentését az alapul szolgáló politikai célkitűzések elérése érdekében. A jobb szabályozás a döntéshozatal mérföldkövévé kellene, hogy váljon az unió minden szintjén.

JOBB SZABÁLYOZÁS

A jobb szabályozásnak jelentős kedvező hatása van a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és a termelékenység keretfeltételeire a jogi szabályozás minőségének javítása által, így módon megfelelő ösztönzőket létrehozva az üzleti vállalkozások számára, csökkentve a felesleges költségeket, valamint elhárítva a rugalmasság és az innovációútjában álló akadályokat.

A tagállamoknak is folytatniuk kell a saját, jobb szabályozásuk kialakítására irányuló kezdeményezéseket, különösképpen azoknak az ágazatoknak a tekintetében, amelyekben az európai termelékenységi növekedés egyértelműen elmarad, ilyen például a szolgáltatási ágazat.

A **Bizottság** ambíciózusan folytatja ezt a célkitűzést és még a tavaszi Tanács ülése előtt elindít egy fontos új kezdeményezést, amely a következőket foglalja magában:

- Az új jogszabályi/politikai javaslatok versenyképességre gyakorolt hatásának hatékonyabb vizsgálata, a hatásvizsgálat eszközének segítségével is.
- A külső szakértelem bevonása a hatásvizsgálat elvégzésével kapcsolatos, minőségre és módszertanra vonatkozó tanácsadást illetően.
- A szabályozásból eredő kumulált teher, a piacra jutási nehézségek és a nem elégséges verseny általi nyomás visszatarthatja az innovációt azokban az ágazatokban, amelyekben magas a növekedési potenciál. A Bizottság ezért számos ágazati felülvizsgálatot indít, amelyek célja a kulcsfontosságú ágazatokban a növekedést és az innovációt gátló akadályok meghatározása. Különös figyelmet szentel a

3.2.4. Az európai infrastruktúra kiterjesztése és javítása

A modern infrastruktúra elősegíti a kereskedelmet és a mobilitást.

Az egységes piacot **modern infrastruktúrával** kell ellátni a kereskedelem és a mobilitás elősegítése érdekében. Ezen a téren elkeserítően lassú az előrehaladás, ezt a problémát kell most kezelni. A **modern infrastruktúra fontos versenyképességi tényező sok vállalati döntés során**, amely kihat a települések gazdasági és szociális vonzerejére. Biztosítja a személyek, áruk és szolgáltatások mobilitását az Unión belül. Különösen az új tagállamokban az infrastruktúrális beruházások is ösztönzik majd a növekedést és nagyobb gazdasági, szociális és környezeti konvergenciát hoznak létre. Mivel az infrastruktúrának hosszútávú hatásai vannak, a döntéseknek jelentősen hozzá kell járulniuk a fenntarthatósághoz. Hasonlóképpen, az infrastruktúrák méltányos és hatékony ármeghatározási rendszerei is ezt a célkitűzést szolgálják.

Az energetikai és egyéb hálózati iparágak megnyitását teljes mértékben végre kell hajtani.

Végezetül biztosítanunk kell, hogy az olyan ágazatok területén, mint az energetika és egyéb hálózati iparágak, a verseny már korábban jóváhagyott megnyitása teljes mértékben végrehajtásra kerüljön. Ezek az intézkedések fontos hajtóerőt jelentenek a fizikai infrastruktúra optimális kihasználásnak biztosítására, amelynek az előnyeit – az alacsonyabb árakat, a nagyobb választékot, a polgárok általános érdekeit szolgáló jó minőségű szolgáltatásokat – mind az ipar, mind a fogyasztók élvezik, a helyszíntől függetlenül.

EURÓPAI INFRASTRUKTÚRÁK

Az Európai Unió egész területén a modern közlekedési és energia-infrastruktúra nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy az újult erőre kapott lisszaboni stratégiából származó előnyöket élvezni lehessen. A tagállamoknak teljesíteniük kell arra vonatkozó kötelezettségvállalásukat, hogy megkezdik a **45 “quick start” határokon átnyúló közlekedési és energetikai projekttel** kapcsolatos munkálatokat. Az egyes projektekre vonatkozó európai koordinációnak összhangban kell lennie az érintett tagállamok tervezési és finanszírozási folyamat elindítására vonatkozó világos kötelezettségvállalásával. A tagállamoknak jelenteniük kell a nemzeti cselekvési programjaik keretében elért haladást.

3.3. Tudás és innováció a növekedésért

A tudás a termelékenység növekedését eredményezi.

A fejlett gazdaságokban, mint például az EU-ban a tudás, azaz a K+F, az innováció és az oktatás a termelékenység növekedésének egyik legfontosabb hajtóereje. A tudás olyan döntő tényező, amellyel Európa biztosíthatja a versenyképességet egy globalizált világban, amelyben mások olcsó munkaerővel vagy elsődleges erőforrásokkal szállnak versenybe.

3.3.1. A kutatás-fejlesztési beruházások növelése és javítása

Fel kell számolnunk az

Az EU még mindig közel egyharmadával kevesebbet fektet be a K+F-be,

*elmaradást az EU
K+F-
beruházásait
illetően.*

mint az USA. E különbség közel 80%-a az alacsony beruházási aránynak tudható be a kutatás-fejlesztés, különösképpen pedig az IKT terén. Az EU jelenleg GDP-jének csak 2%-át fordítja erre, vagyis csak kevéssel többet, mint a lisszaboni folyamat elindításakor. Ahhoz, hogy elérjük az EU által kitűzött célt, vagyis a GDP 3%-os **K+F-ráfordítását**, gyorsabb haladást kell elérnünk. Ehhez több és hatékonyabb közkiadásra, kedvezőbb keretfeltételekre, az innovációba és K+F-be beszálló vállalatok számára pedig erősebb ösztönzőkre, valamint több, jól képzett és motivált kutatóra van szükség.

A 3%-OS K+F CÉL ELÉRÉSE

Nagymértékben a tagállamoktól függ az előrehaladás az EU kutatás-fejlesztésre vonatkozó lisszaboni célkitűzésének (2010-ig 3%-os ráfordítás a GDP -ből) elérését illetően. Nemzeti lisszaboni programjaik keretén belül a tagállamoknak ismertetniük kellene, milyen lépéseken keresztül kívánják elérni ezt a célt. Rendkívül fontos minél több vállalkozói beruházást mozgósítani, a tagállamoknak pedig teljességében ki kellene aknázniuk az új állami támogatási keret kínáta lehetőségeket.

Egy további fontos építőkö kellene, hogy legyen a **K+F adózási környezetének javítását** célzó koordinált európai megközelítés. Ez egyre fontosabb tényező, amely arra ösztönzi az üzleti vállalkozásokat, hogy többet költsenek kutatás-fejlesztési beruházásokra más országokban. Ez elsődleges fontosságú lesz a high-tech kis- és középvállalkozások növekedése szempontjából az Unió egész területén.

EU-szinten a **7. kutatási keretprogram** iparaink versenyképességének erős fellendítését fogja célozni a kulcsfontosságú technológiai területeken az erőfeszítések egyesítése és fokozása által az EU egész területén, valamint a magánszektor beruházásainak növelésén keresztül. Az új keretprogram a kutatóbázisra összpontosít a leendő **Európai Kutatási Tanács** révén, amely független, világszerte elismert tudósokból fog állni, a kutatási projektek és programok kiválasztására pedig tudományos kiválóságuk alapján kerül majd sor.

A K+F-RE ÉS INNOVÁCIÓRA VONATKOZÓ ÁLLAMI TÁMOGATÁSI KERET FELÜLVIZSGÁLATA

Az állami támogatásokra vonatkozó előírások átfogó reformjának összefüggésében a **K+F-re vonatkozó, létező állami támogatási keret felülvizsgálata** a pénzügyi eszközökhöz és a kockázati tőkéhez, valamint a K+F és az innováció állami finanszírozásához való hozzáférés megkönnyítését célozza. A Bizottság közleményt ad ki 2005 nyara előtt az állami támogatási politika jövőjéről. Meg kell könnyítenünk különösen a fiatal és innovatív vállalatok számára a kutatásra és fejlesztésre szánt pénzügyi támogatáshoz való hozzájutást. Ma az innováció egyik legfőbb akadálya a pénzeszközökhöz való korlátozott hozzáférés. Állami támogatásnak kellene rendelkezésre állnia abban az esetben, ha jelentős, széleskörű társadalmi hatásról van szó, biztosítva azonban egyúttal azt, hogy a versenyfeltételek ne

torzuljanak.

3.3.2. Az innováció előmozdítása, az IKT meghonosítása és a források fenntartható használata

Az egyetemeknek döntő szerepük van a tudás megteremtésében és terjesztésében.

Erősíteni kell az egyetemek hozzájárulását a tudás megteremtéséhez és terjesztéséhez az Unió egész területén. A Bizottság ötletekkel fog előállni arra vonatkozóan, hogyan tudnák növelni potenciáljukat és javítani a minőséget a kutatás és tudomány terén annak érdekében, hogy vonzóbbá váljanak és jobb kapcsolatokat építsenek ki az iparral. A Bizottság iránymutatásokat is javasol majd az iparral történő kutatási együttműködésükre és a technológia-átadásra vonatkozóan. Fel fogja tenni a kérdést, hogyan lehet nemzetközi szinten lehetővé tenni az európai egyetemek versenyben maradását. Több vonatkozásban a finanszírozásra, irányításra és minőségre vonatkozó létező megközelítések nem alkalmasak arra, hogy megfeleljenek annak a kihívásnak, amit az egyetemi oktatók, hallgatók és maga a tudás globálissá vált piaca jelent.

Fontos szerep kell, hogy jusson az EU beruházásainak.

A kutatás, a strukturális és kohéziós támogatás közötti nagyobb szinergia elérése érdekében többet kellene beruháznunk olyan kutató- és innovációs létesítményekbe, amelyek lehetővé teszik, hogy EU-szinten több régió vehessen részt a kutatási tevékenységekben.

INNOVÁCIÓS KÖZPONTOK

Regionális és helyi szinten jobban kell összpontosítanunk az innovációs központok kialakítására, **összekapcsolva ezáltal a csúcstechnológiával foglalkozó kis-és középvállalkozásokat, egyetemeket, valamint a szükséges vállalkozói és pénzügyi támogatást.** A tagállamoknak ki kellene aknázniuk az EU regionális és szociális alapjai által kínált lehetőségeket a regionális innovatív stratégiák támogatása céljából. Ez rendkívül fontos a kutatási programunkban támogatott új „kiválósági központok” kiaknázása szempontjából, azért, hogy így több, laboratóriumban született ötlet műhelybe kerülhessen. Ezt megkönnyítik a regionális alapok, a kutatási keretprogram, valamint az új versenyképesség és innováció program közötti megerősített kapcsolódások.

A nemzeti lisszaboni cselekvési programoknak ütemtervet kellene tartalmazniuk az ilyen új és már létező központok kialakítására, illetve fejlesztésére vonatkozóan.

A tudás megszerzésére irányuló kutatás mindig is központi szerepet kapott az „európai kalandban.” Segített identitásunk és értékeink meghatározásában, jövőbeli versenyképességünknek pedig a hajtóereje. A növekedés zálogának tartott, tudásra vonatkozó kötelezettségvállalásunk megerősítése céljából a Bizottság egy „**európai technológiai intézet**” létrehozását javasolja, amely a világ minden részéről a legjobb elmék, ötletek és vállalatok számára nagy vonzerővel rendelkező központ lenne. A Bizottság aktívan vizsgálni fogja a tagállamokkal, valamint az állami és magánszektor szereplőivel együtt, hogyan lehetne ezt az ötletet a legjobban megvalósítani.

Beruházás az új

Az innovációt jelentősen befolyásolja a verseny és az adópolitika, csakúgy,

<i>technológiákba...</i>	mint a technológiák átvételének gyorsasága, különösen a gyorsan változó technológia összefüggésében.
<i>...rendkívül fontos a termelékenység fokozása, miközben...</i>	Nagyobb általánosságban, innovációs teljesítményünk rendkívüli mértékben függ a beruházás növelésétől, valamint az új technológiák, különösen az IKT-k mind a magán-, mind az állami szektor részéről történő fokozottabb alkalmazásától. Az információs és kommunikációs technológiák képezik a tudásalapú gazdaság gerincét. A modern gazdaságokban ezek a tényezők a felelősek a termelékenység növekedésének közel a feléért. Mindazonáltal Európában az IKT-kbe irányuló befektetések alacsonyabbak voltak és később kezdődtek, mint az USA-ban, különösen az olyan szolgáltatási ágazatokban, mint a közlekedés, a kiskereskedelem vagy a pénzügyi szolgáltatások.
<i>i2010: az Európai Információs Társadalom ösztönözheti az IKT alkalmazását</i>	Bár a vállalkozások és a közigazgatás a fő felelősek beruházási programjaik elkészítéséért, Európa segíti őket. Egy új kezdeményezés, az i2010: Európai Információs Társadalom ösztönözni fogja az IKT-k befogadását a lisszaboni stratégia által támogatott eEurópa menetrendjének folytatása céljából. Ez utóbbira az elektronikus kommunikációra és a digitális szolgáltatásokra vonatkozó egyértelmű, stabil és versenyképes környezet ösztönzésén keresztül, az IKT-kkel, valamint az integrációért és az életminőségért elkötelezett információs társadalommal kapcsolatosan pedig a kutatás és innováció növelésén keresztül kerül sor.
<i>A forrásokkal és a környezettel kapcsolatos kihívásokkal is szembe kell szállnunk...</i>	Az Unió tartós sikere attól függ, hogyan tud megoldani egy sor, forrásokkal és környezettel kapcsolatos kihívást , amelyek ha ellenőrizetlenül maradnak, lefékezhetik a jövőbeni növekedést. Ez a fenntartható fejlődést is érinti. Európával ellentétben a világ számos részén a magas gazdasági növekedési arányok a népesség gyors növekedésével párosulnak. Európának szembe kell néznie ezzel a kihívással és vezető szerepet kell betöltenie a fenntartható termelési és fogyasztási minták felé történő elmozdulásban.
<i>...Az öko-innovációnak kulcsfontosságú szerepe lesz.</i>	Ezen felül, az adott inputokból való több output keletkezésének köszönhetően a termelékenység növekedését eredményező innováció is nagyban hozzájárulhat annak biztosításához, hogy a gazdasági növekedés környezeti szempontból egyre inkább fenntarthatóvá váljon. Éppen ezért erősen támogatni kell az öko-innovációkat, különösképpen a közlekedés és energia területén.

ÖKO-INNOVÁCIÓ

A Bizottság fokozottan fogja támogatni a környezetvédelmi technológiákat. Ezen kívül megteszi a szükséges lépéseket azon megközelítések és technológiák fejlesztésének támogatására vonatkozóan, amelyek lehetővé teszik az EU számára a hosszú távú fenntarthatóságot biztosító szerkezeti átalakítások megvalósítását, például a források fenntartható használata, az éghajlatváltozás, valamint az energiahatékonyság területén. Ezekre szükség lesz mind az EU-n belül, mind pedig a világszerte terjeszkedő piacok igényeinek kielégítéséhez. a környezeti technológiák és az energiahatékonyság területén jelentős lehetőségek vannak a gazdasági, környezeti és foglalkoztatási szinergiák kihasználására.

Ezeket támogatják a kutatásra és technológia-terjesztésre irányuló fokozott erőfeszítések, beleértve az Európai Beruházási Bankon keresztül történő magántőke-bevonást, valamint a szénszegény technológiák alkalmazásának támogatását.

3.3.3. Az erős európai ipari bázis kialakításához való hozzájárulás

Az erős ipari bázis biztosíthatja a tudományban és technológiában betöltött élenjáró szerepünk megőrzését.

A K+F és az innováció terén a nemzetközi vezető szerep azzal az akár tartós előnnyel jár, hogy elsők lehetünk a piacon, és ez annál is inkább így van, mivel a technológiai áttörések, csakúgy, mint a GSM-mel kapcsolatos tapasztalatunk lehetővé teszik, hogy Európa nemzetközi szabványokat hozzon létre. A gazdasági és technológiai vezető szerep erősítése és fenntartása érdekében Európának **erős ipari kapacitással kell rendelkeznie, különösen technológiai potenciáljának teljes kihasználásán keresztül.** Olyan integrált és előrettekintő megközelítésre van szükségünk, amely az ipari ágazatok piacorientált fejlesztésén alapul. Még mindig nem kerültek teljes mértékben kiaknázásra a kutatási, szabályozási és pénzügyi kihívásokkal szembeni európai szintű összefogásból származó szinergiák, az olyan területeken, ahol a nagyság vagy a hatály miatt az egyes tagállamok egymagukban nem képesek a piaci csődökkel megbirkózni.

A Galileo és a repülés jól példázzák az állami és magánszektor együttműködését.

A Galileo projekt és a repülés kitűnő példák az európai csúcsteljesítmények sikeres egyesítésére – amely mindkét esetben jelentős előnyökkel jár az európai gazdaság számára. Ezeket a megközelítéseket – az állami és magánszektor együttműködésének mozgósításán keresztül – tovább kellene fejleszteni olyan esetekre nézve, ahol az előnyök nagyobbak a társadalom, mint a magánszektor számára, mint például a hidrogénből nyert energia területén. A lissszaboni stratégia újraindításának megfelelő feltételeket kellene teremtenie e potenciál kihasználásához, valamint a szükséges szerkezeti átalakítások elősegítéséhez, miközben a külső dimenzióra vonatkozó munkálatok a piaci nyitást célozzák.

EURÓPAI TECHNOLÓGIAI KEZDEMÉNYEZÉSEK

Az ipari versenyképességet nagy európai technológiai kezdeményezéseken keresztül lehet támogatni, az Unió, a tagállamok és az ipar részéről történő pénzügyi támogatások mozgósításán keresztül. A következő kutatási keretprogram előreviheti ezt a folyamatot azáltal, hogy megfelelő prioritást ad neki. A célkitűzés **a piaci csődökkel való megbirkózás, valamint a termékek vagy szolgáltatások konkrét fejlesztésének előmozdítása** azoknak a technológiáknak a segítségével, amelyek ugyan nem alapvető jelentőségűek Európa fenntartható fejlődési modellje szempontjából, de mégis hozzájárulnak az ipari versenyképességhez. Nagyságrendjük kiegészítő EU-támogatást tesz szükségessé, amely kiegészítő nemzeti és magántámogatást fog mozgósítani. Az irányítás az **állami és magánszektor együttműködése** útján valósulna meg.

Jól példázzák ezt a környezetbarát technológiák, mint például a hidrogén-technológiák és a napenergia. E projektek esetében jó referenciapont a Galileo, amely fontos piacot és számos munkahelyet fog teremteni. Az EU azon képességének fejlesztése, hogy a technológiát konkrét termékekké, piacokká és munkahelyekké alakítsa át, Lisszabon sikerének a kulcsa.

A Bizottság meghatározza majd a fő érdekcsoportokkal (tagállamok, kutatóközösség, ipar és civil társadalom) szoros együttműködésben a kritériumokat és a projekteket, valamint júniusban jelentést tesz az Európai Tanácsnak. Erre a folyamatra, valamint az ezt követő előkészítési és finanszírozási szakaszra a Keretprogram előkészítése és elfogadása keretében kerül sor.

3.4. Több és jobb munkahely létrehozása

Európának több és jobb munkahelyre van szüksége...

A jólét biztosítása és a szociális kirekesztés kockázatainak csökkentése azt jelenti, hogy többet kell tennünk annak érdekében, hogy munkához juttassuk az embereket és biztosítsuk, hogy életük végéig a munkában vagy az oktatási rendszerben maradjanak.

...de a demográfia további nyomást gyakorol foglalkoztatási statisztikánkra.

A gyors gazdasági átalakítás és a társadalom erőteljes előregedése összefüggésében a több és jobb munkahely létrehozása nem csupán politikai ambíció, hanem gazdasági és szociális szükségszerűség is. Az elkövetkező 50 évben Európa olyan demográfiai átalakuláson megy keresztül, amelyre korábban nem volt példa. A gazdaságilag aktív népesség az abszolút számokat tekintve csökkenni fog a jelenlegi demográfiai tendenciák szerint. Ez az átalakulás azokon a jelentős szociális változásokon kívül, amelyeket eredményez, hatalmas nyomást fog gyakorolni nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszereinkre is, és ha nem avatkozunk be, akkor a potenciális növekedési arányokat évente a csekély 1%-ra csökkenti. Ezen felül egyes tagállamok lakossága drasztikusan csökkenhet. A Bizottság egy vitaindító zöld könyvet fog elfogadni erről a demográfiai kihívásról, azt célozva, hogy meghatározásra kerülhessen, mely közpolitikákra van szükség a megoldáshoz.

Végezetül a Bizottság javasolni fogja a lisszaboni stratégia szerves részét képező, a lisszaboni cselkvési terven alapuló **Európai Foglalkoztatási Stratégia 2005-ben történő felülvizsgálatát.**

3.4.1. Még több ember bevonása a munkavállalásba és a szociális védelmi rendszerek korszerűsítése

Több embert kell bevonnunk a munkavállalásba ...

Az alacsony európai születési arányok kérdésével ugyan csak hosszú távú politikai keretek között lehet megfelelően foglalkozni, a **foglalkoztatás szintjének növelése a gazdasági növekedés és a társadalmilag befogadó gazdaság előmozdításának legfontosabb eszköze.** A kihívás a következő: aktív munkaerőpiaci politika és megfelelő ösztönzők segítségével hogyan tudunk több embert bevonni a munkaerőpiacra és ott megtartani. Az emberek kimozdítása a munkanélküliségből vagy az inaktivitásból a munkábaállítással, valamint meghosszabbított foglalkoztatásuk ösztönzése egyaránt a szociális védelmi rendszerek korszerűsítését igénylik. A nők hatalmas munkaerőpiaci potenciáljának kiaknázását meg kell valósítani és a szociális partnereknek kötelezettséget kell vállalniuk a nemek közötti bérezési különbségek felszámolására.

... és megfelelő irányvonalakat kell

További intézkedésekre van szükség a **fiatalok vonatkozásában**, mivel Európában még mindig magas az ifjúság strukturális munkanélküliségének

*kialakítanunk
mind a fiatalabb,
mind az idősebb
dolgozókat
illetően.*

aránya és nagyarányú az iskolai lemorzsolódás, az idősebb dolgozók pedig az 55. életévük elérésével tömegesen kezdenek kikerülni a munkaerőpiacról. Ráadásul nagyon sokan nehezen tudják összeegyeztetni munkájukat és családi életüket. A jobb és megfizethetőbb gyermekgondozási létesítmények különösen sokat segíthetnének ebben. Az egyes szakmákban mutatkozó hiányok és a fontos munkaerőpiaci szegmensek kereslete és kínálata közötti anomáliák megelőzését szolgáló legális migrációnak ugyancsak kulcsszerepe van.

EURÓPAI IFJÚSÁGI KEZDEMÉNYEZÉS

2004. október 29-i levelükben Franciaország, Németország, Spanyolország és Svédország vezetői javaslatot tettek a fiatalok közötti munkanélküliség csökkentésére és a munkaerőpiaci bevonásukra összpontosító európai ifjúsági paktumra. A kezdeményezés központi eleme a munka és a családi élet összehangolásának megoldása.

A bemutatott szakpolitikai területeken a közlemény számos olyan intézkedést tartalmaz, amely meghatározó a fiatalok képességeinek kibontakoztatásához. Ezek az intézkedések egyben fontos elemei a felülvizsgált európai foglalkoztatási stratégiának és az EU alapjai biztosítják támogatásukat, főként az Európai Szociális Alapon keresztül. Ezek az intézkedések együttesen alkotják a szó szoros értelmében vett európai ifjúsági kezdeményezést.

- A „Még több ember bevonása a munkavállalásba és a szociális védelmi rendszerek korszerűsítése” szakpolitikai terület az **ifjúsági munkanélküliséget** csökkentő intézkedéseket javasol, olyanokat, mint a jobb szakképzés és a szakmai képzés fejlesztése, valamint olyanokat, amelyek biztosítják, hogy az aktív munkaerőpiaci intézkedések során kellő figyelemben részesüljenek a fiatal munkanélküliek. Ugyancsak ebben a fejezetben a gyermekek, az idősek és a fogyatékkal élők gondozását szolgáló lehetőségek, valamint a gyermekgondozási szabadság az apákra történő kiterjesztése hozzájárul a munka és a családi élet harmonikusabb összeegyeztetéséhez.
- A „Humántőke befektetések növelése oktatással és szaktudással” szakpolitikai területen több konkrét intézkedés irányul az ifjúságra és azt célozva, hogy csoportjukat ellássák a dinamikus tudásalapú társadalomban szükséges humántőkével és szaktudással. Ezekre az intézkedésekre példa lehet az oktatási befektetések hatékonyságának növelése és javítása; az iskolai lemorzsolódás és a rossz tanulmányi előmenetel csökkentése; a matematikai, természettudományos, technikai és műszaki tanulmányokban való fokozottabb részvétel.
- A „Kutatás-fejlesztési befektetések növelése és javítása” fejezetben szereplő intézkedések – a gazdaságban lévő humántőke növelésének képességével összekapcsolva – **az új érvényesülési lehetőségek feltárásával** ugyancsak az ifjabb generációk javát szolgálják.

*A szociális
védelem*

A tagállamoknak korszerűsíteniük kell **szociális védelmi rendszereiket** (legfőképpen a nyugdíjakat és az egészségvédelmi

*korszerűsítése
ugyancsak
fontos.*

rendszereket) és erősíteniük kell foglalkoztatáspolitikájukat. A tagállamok foglalkoztatáspolitikájának arra kell irányulnia, hogy minél több embert vonjanak be a foglalkoztatásba (főként az adók és ellátások megreformálásával a munkanélküliség és bércsapdák elkerülése, az aktív munkaerőpiaci politikák és az aktív időspolitikai stratégiák révén); a dolgozók és a vállalkozások alkalmazkodóképességének főként a béreknek a termelékenység növekedésével és a megnövelt humántőke befektetésekkel összhangban történő javítása fejlesztése. Az egészségesen eltöltött életévek meghosszabbítása meghatározó tényező a fenti cél elérésében.

*A tagállamoknak
nemzeti
foglalkoztatási
célokat kell
kitűzniük...*

A Bizottság ajánlása azt tartalmazza, hogy nemzeti lisszaboni programjaikban a **tagállamok a 2008-2010 közötti időszakra szólóan állapítsanak meg nemzeti foglalkoztatottsági célokat** és válasszák ki azokat az eszközöket, amelyeket ezen célok eléréséhez szándékoznak felhasználni. A foglalkoztatási iránymutatások segítik a tagállamokat a leghatékonyabb eszközök kiválasztásában és a Bizottság éves stratégiai jelentésében ezen az alapon fogja értékelni az előrehaladást.

A vállalati szociális felelősség (CSR) formájában megjelenő önkéntes üzleti kezdeményezések kulcsszerepet játszhatnak a fenntartható fejlődésben, miközben javítják Európa innovációs potenciálját és versenyképességét.

*... nekünk pedig
a szociális
partnerek
támogatására
van szükségünk.*

A **szociális partnereket** végezetül arra kérjük, hogy mozdítsák elő a munkaerőpiacról kikerült emberek integrációját, beleértve a fiatalokat is. Ennek nem csupán a szegénység elleni küzdelemben van szerepe, hanem azt is biztosítja, hogy több embert foglalkoztassanak.

3.4.2. A dolgozók és a vállalkozások alkalmazkodási képességének és rugalmasságának növelése

*A nagyfokú
alkalmazkodási
képesség javítani
fogja
teljesítményünket
és munkához
segíti az
embereket.*

A gyorsan változó gazdaságokban a nagyfokú alkalmazkodási képesség szintén életbevágó a termelékenység növelése és a gyorsan növekvő ágazatokban folyó munkahelyteremtés szempontjából. Európában a kis- és középvállalkozások esetében az új cégek a munkahelyteremtés és a gazdasági növekedés egyre fontosabb forrásai. A biztonsággal párosuló nagyobb rugalmasság a dolgozóktól és a vállalkozásoktól méginkább igényli a változásokra való felkészülés, illetve azok elindításának és befogadásának képességét. A jobb alkalmazkodási képességnek ahhoz is hozzá kell járulnia, hogy a bér munka költségek változásai ne lépjék túl a ciklusban elért termelékenység-növekedést és tükrözzék a munkaerőpiaci helyzetet. A munkaerőpiaci intézményekben és a munkaerőpiacok működésében tapasztalható ismert eltérések miatt nyilvánvaló, hogy az uniformizált szakmai megközelítés nem hatékony, sőt, még ártalmas is. A legjobb szakmai megközelítéseket a tagállamoknak saját maguknak kell kifejleszteniük.

Le kell bontanunk a mobilitás akadályait.

A konkrét problémákat illetően a Bizottság javaslatokat tesz a **munkaerőmobilitás** szakmai nyugdíjpénztárakból eredő **akadályainak lebontására** és dolgozik a gazdasági migránsok befogadására vonatkozó elvek összehangolásán is. A szakmák közötti mobilitás elősegítését célzó jogszabálytervezetek elfogadása, a 2006-ban elfogadandó, a képzettségek elismerésére szolgáló közös **európai** keretrendszer és az egyenlő lehetőségek (újra előterjesztett javaslat) előmozdítása ugyancsak alapvető fontosságú.

3.4.3. Több humántőke befektetés a jobb oktatás és szakképzés révén.

A több oktatási és képzési befektetés további tényező.

A strukturális változás, a nagyobb munkaerőpiaci részvétel és termelékenység-növekedés **folyamatos befektetést követel a magasan képzett és alkalmazkodóképes munkaerőbe**. A képzett munkaerővel rendelkező gazdaságok jobb lehetőségük van az új technológiák létrehozásához és hatékony alkalmazásához. Az európai oktatási színvonal távolról sem éri el azt a szintet, amely biztosítaná, hogy a munkaerőpiacon rendelkezésre álljon a szakképzettség és kitermelődjön az új tudás, amelyet aztán elterjesztenek az egész gazdaságban. Az élethosszig tartó tanulásra és a gazdasági élettel kapcsolatos ismeretekre helyezett hangsúly annak felismerését tükrözi, hogy az oktatás színvonalának emelése és a szaktudás erősítése a szociális kohézió egyik fontos tényezője.

Az élethosszig tartó tanulás elsőbbséget élvez.

Az európai oktatási és képzési rendszerek modernizálása és megreformálása alapvetően a tagállamok felelőssége. A folyamatot elősegítő és erősítő egyes kiemelt intézkedéseket ugyanakkor európai szinten kell meghozni. Az **élethosszig tartó tanulás programjára** tett javaslatot – amely 2007-től kezdve lecseréli az oktatási és képzési programok jelenlegi generációját – a hatékony és időben történő végrehajtás érdekében a törvényalkotónak 2005 végéig el kell fogadnia. Ehhez a benne foglalt célokhoz szükséges költségvetést is biztosítani kell. A tagállamoknak teljesíteniük kell az élethossziglan tartó tanulási stratégiák 2006-ig történő elindítására vállalt kötelezettségeiket.

Az EU finanszírozói szerepe.

A Közösség a több és jobb munkahely célját a kiadási politikájának mozgósításával is támogatja. A Strukturális Alapokat már használják és ráállították ezekre a célokra, de ez az előrehaladás csak **a 2007 utáni új keretekre vonatkozó javaslatok elfogadása után szilárdítható meg**. Állami és magán forrásokból történő megfelelő finanszírozásra és a legjobb gyakorlatok támogatására van szükség ezekhez a regionális és országos lehetőségeket kiegyenlítő politikákhoz.

A LISSZABONI CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSA: AZ EU KOHÉZIÓS POLITIKÁJÁNAK REFORMJA ÉS A STRUKTURÁLIS ALAPOK SZEREPE

A regionális fejlesztés, az Európai Szociális Alap és a kohéziós programok következő generációjához a Bizottság stratégiai szemléletű megközelítést javasol annak érdekében, hogy tartalmuk a növekedést és a munkahelyeket célozza. A Tanács határozata alapján közösségi szintű stratégiai iránymutatásokat dolgoznak ki, amelyek kereteit az egyes tagállamok szintjén alakítják ki, és a keretokről folyó tárgyalások partneri viszonyban és az eltérő nemzeti és regionális igények és körülmények figyelembevételével zajlanak majd.

A jövőben a regionális programok és a nemzeti foglalkoztatási programok arra fognak törekedni, hogy főként a kevésbé prosperáló térségekbe irányítsák a forrásokat, ahol azokat elsősorban az alábbiakra fordítják:

- a képzésre és az új tevékenységekre fordított befektetések révén több és jobb munkahely megteremtésére,
- az innováció és a tudásalapú gazdaság növekedésének a kutatási kapacitások és az innovációs hálózatok megerősítésével történő ösztönzésére, beleértve az új információs és kommunikációs technológiák kiaknázását,
- a régiók vonzóerejének az infrastruktúra biztosításával történő javítására.

A vidékfejlesztési politikák emellett sokkal konkrétabban irányulnak arra, hogy növekedést érjenek el és munkaalkalmakat teremtsenek a vidéki területeken. A földrajzi helyzetből fakadó hátrányok leküzdésére teljes mértékben ki kell használni az Internet és a szélessávú kommunikáció kínálta lehetőségeket.

Ezeket a szempontokat a tagállamoknak kell szem előtt tartaniuk, a térségekkel és a városokkal kialakított partneri kapcsolatban.

3.5. A gazdasági növekedésre és a munkahelyekre gyakorolt hatás

Lisszabon közép- és hosszú távon éri el a növekedést.

A szolgáltatások egységes piaca 0,6 %-kal

Az ebben a közleményben felvázolt elvi intézkedések annak megfelelően fognak kibontakozni, ahogy a tagállamok kidolgozzák nemzeti cselekvési programjaik részleteit. Bár emiatt a jelen pillanatban nincs mód a teljes lisszaboni cselekvési program hatásainak átfogó értékelésére, ma már széles körben elismert, hogy az ebben a cselekvési programban előírányzott intézkedések lényegi hozzájárulást jelenthetnek a növekedési potenciál közép- és hosszú távú erősítéséhez³.

³ Lásd: „The costs of non-Lisbon. An issues paper (Ha nem Lisszabon szerint alakulnak a dolgok. A problémák.)” a Bizottság szolgálatai által készített munkaanyag-tervezet.

növelheti a GDP-t, a munkanélküliséget pedig 0,3 %-kal csökkentheti...

a tudást és oktatást célzó befektetéseknek erősíteniük kell innovációs képességeinket, ...

... a foglalkoztatás helyes megközelítése a részvételi arányokat 1,5 %-kal növelheti.

Ezen egyéni intézkedések egymást erősítő hatása azt jelenti, hogy a teljes hatás még sokkal nagyobb is lehet.

Tegyük Európát még vonzóbb befektetési célponttá és munkahellyé!

A belső piac programja az egyik legjobb példa a gazdasági növekedésre és a foglalkoztatásra jelentős hatású lisszaboni típusú reformra. Példaképpen az egységes szolgáltatási piaci megteremtésének középtávon a GDP-k 0,6 %-os, a foglalkoztatottság 0,3 %-os növekedését kell eredményeznie. A pénzügyi piacok integrációja – közép-, illetve hosszú távon – nagyjából 0,5 százalékponttal csökkentheti az európai vállalatok tőke költségeit, ami hosszútávon körülbelül 1,1 %-os növekedést idézhet elő a GDP-k és 0,5 %-os növekedést a foglalkoztatottság szintjén.

A növekedést szolgáló tudás és innováció

A tudásra irányuló befektetéseknek növelniük kell az EU innovációs kapacitáit, illetve az új technológiák előállításának és alkalmazásának képességét. A GDP-ből a K+F-re fordított kiadások 1,9-től 3 %-ig terjedő növelése (a Lisszabonban kitűzött célok 2010-ig történő elérése érdekében) 2010-ig 1,7 %-kal emelné a GDP szintjét. A humántőkére irányuló befektetések azért is szükségesek, mert a magasan képzett emberek alkalmasak a leginkább arra, hogy a legtermelékenyebb tőkével dolgozzanak és bevezessék az új technológiáknak legjobban megfelelő szervezeti változtatásokat. A munkaerő átlagos képzettségi szintjének évi egy százalékkal történő emelése akár 0,3-0,5 százalékponttal is növelheti az EU éves növekedési rátáját.

Több és jobb munkahely megteremtése

A foglalkoztatási teljesítmény a legutóbbi években megfigyelt javulása sokkal jelentősebb azokban az országokban, amelyek véghezvitték a részvételi arány növelésére és a jobb aktív munkaerőpiaci politikák, adózási és ellátási rendszerek kidolgozására irányuló reformokat. A tanulmányokból az derül ki, hogy a reformok 1 ½ százalékponttal növelhetik a részvételi arányokat és a bérnövekedés mérséklésével összekapcsolva 1 %-kal csökkenthetik a munkanélküliség arányát.

Amint a fenti példák is mutatják, a lisszaboni cselekvési programban előirányzott egyedi intézkedéseknek jelentős mértékű pozitív gazdasági eredményeik lehetnek. A stratégiai elképzelésekben azonban egymást erősítő hatású átfogó reformcsomag szerepel. A rendelkezésre álló becslések azt mutatják: nem ésszerűtlen az a várakozás, hogy amennyiben a teljes lisszaboni cselekvési program valamennyi alkotóelemét megvalósítanak, az EU jelenlegi potenciális növekedési rátája a 3 %-os célt is megközelítené. Ezáltal 2010-re a foglalkoztatottak száma kb. 6 millióval nőhetne.

4. A PARTNERSÉG SZOLGÁLJA A NÖVEKEDÉST ÉS A MUNKAHELYEKET

*Átszabjuk a
Lisszaboni
Stratégia
végrehajtásának
módját...*

Noha történt némi előrehaladás a 2000. évi Lisszaboni Európai Tanácson kitűzött célok elérésében, összességében meglehetősen vegyes a kép. Ennélfogva félúton 2010 felé haladva a megvalósításban mutatkozó elmaradások orvoslása egyértelműen a legjelentősebb kihívás számunkra. Teljesen át kell szabnunk a megvalósítás túlságosan bonyolulttá vált és nehezen érthető folyamatát. Papírhegyek keletkeznek, de alig történik valami. A felelősségi viszonyok kibogozhatatlanná váltak a nemzeti és az európai szintek között, ennek pedig az az eredménye, hogy a dolgoknak nincs valódi gazdájuk.

*ennek eszköze a
növekedési és
foglalkoztatási
egységes nemzeti
Lisszaboni program...*

Ennek orvoslására a Bizottság javasolja a megújított lisszaboni stratégia végrehajtási módjainak teljes felülvizsgálását:

*... a nemzeti
kormányok lisszaboni
biztosa...*

*... az egységes
jelentési rendszer...*

*... a Lisszaboni
Stratégia európai
uniós programjával
...*

*a gazdasági és
foglalkoztatáspolitikai
koordináció egységes
integrált csomagjával
együtt.*

*A tagállamoknak
bizonyítaniuk kell
elkötelezettségüket.*

*Az Európai Tanács
kijelöli az irányokat
...*

- **Az egységes nemzeti növekedési és foglalkoztatási cselekvési program**, amelyet a kormányok parlamenti egyeztetést követően fogadnak el, egyértelmű felelősségi viszonyokat teremtenek és a nemzeti lisszaboni program kidolgozásában résztvevő a szociális partnereknek és a civil társadalomnak köszönhetően nemzeti szinten erősödne annak legitimitása is. A program a tagállamok körülményeihez illeszkedően jelölné ki a reformintézkedéseket és azok céljait. A programot a kormányoknak a nemzeti parlamentekkel egyeztetve kell kidolgozniuk és elfogadniuk.
- **A tagállamok kormányzati szintű felelőst („Mr.” vagy „Ms.” Lisszabont) jelölnének ki** a stratégia különböző elemeinek koordinálására és a Lisszaboni program megjelenítésére.
- **A nemzeti szintű Lisszaboni növekedési és foglalkoztatási cselekvési programok** a lisszaboni stratégia gazdasági és foglalkoztatáspolitikai intézkedéseinek összefüggéseiben a legfontosabb beszámolási eszközzé válik. Ez nagy mértékben egyszerűsíti a nyitott koordinációs módszer (OMC) keretében jelenleg meglévő jelentések tömkelegét, amit a Bizottság felül fog vizsgálni.
- **Az uniós szintű cselekvési prioritások** azonosítása megtörtént és a külön kiadott közösségi lisszaboni cselekvési programban közzé is tették. A prioritásokat illetően kell még megállapodást elérni, ezzel felgyorsulhatna a döntéshozatali eljárás és ebből következően a végrehajtás is.
- A beszámolási rendszer egyszerűsítése az EU szintjén úgy tükröződne vissza, hogy a Szerződésen alapuló gazdasági és foglalkoztatáspolitikai egyeztetés meglévő mechanizmusait egyetlen csomagban egyesítenék (az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások és foglalkoztatási iránymutatások): erre a minden év januárjában megjelentetendő éves stratégiai jelentésben kerülne sor.

A Tagállamok. A lisszaboni stratégia Achilles-sarka a megvalósítás. A megvalósítási mechanizmus jobbítására tett javaslatok számos nehézséget megoldának. Mindez azonban csakis a tagállamok valódi elkötelezettsége esetén működik.

Európai szinten is egyértelműen kell meghatározni a szerepeket:

A folyamat irányításának teljes felelősségét az **Európai Tanács** viselné. A nemzeti szintű növekedési és foglalkoztatási cselekvési programokat érintő iránymutatások elfogadására vonatkozó integrált megközelítés, illetve a tagállamoknak a megvalósításhoz kapcsolódó beszámolási kötelezettségének egyszerűsítése sokkal határozottabb irányítást tesz lehetővé az Európai Tanács számára.

*... az Európai
Parlament nézeteinek
figyelembe
vételével...*

A éves stratégiai jelentés véleményezése révén – amelyet a Tanácsnak figyelembe kell vennie – az **Európai Parlament** ugyancsak bekapcsolódik ebbe az eljárásba. A Parlament, a Tanács és a Bizottság elnöke továbbra is rendszeres találkozókat tart – többek között a Tavaszi Európai Tanács előtt is – annak eldöntésére, hogy a Közöségi Lisszaboni Programra vonatkozó jogalkotási javaslatokat miként lehet előrevinni a jogalkotási folyamat keretében. A Bizottság az Európai Parlamentet is rendszeresen tájékoztatja az elért előrehaladásról készített elemzéséről és a tagállamok által elfogadott intézkedésekről.

*... a Bizottság pedig a
folyamat
mozgatóereje.*

A Bizottság támogatja a tagállamokat lisszaboni programjaik kidolgozásában és létrehozza a folyamat elősegítését szolgáló struktúrákat. A Bizottság értékeli a tagállamok által elfogadott célokat és intézkedéseket, felhívja figyelmüket az azokat befolyásoló nehézségekre és a éves stratégiai jelentés révén gondoskodik róla, hogy az Unió ne térjen le a kijelölt pályáról. Ezt kiegészítendően alkalmazza a Szerződés alapján őt megillető jogköreit a megalkotott jogszabályok helyes átvételének biztosítására és arra, hogy a tagállamok eleget tegyenek lisszaboni kötelezettségeiknek.

*A szociális partnerek
szerepe különleges.*

A szociális partnerek szerepe ugyancsak életbevágó. Támogatásuk több területen is döntő fontosságú, mint például az aktív munkaerőpiaci politikák, az élethosszig tartó tanulás vagy az ipari ágazatok átszervezésére való felkészülés. Ezért a Bizottság felhívja őket arra, hogy a Szerződésben számukra biztosított jogkörök alapján dolgozzák ki saját több évre szóló lisszaboni növekedési és foglalkoztatási cselekvési programjukat. A rendszeres háromoldalú csúcstalálkozón az elért haladás értékelésével és a legjobb gyakorlati tapasztalatok a tagállamok közötti kicserélésével kell foglalkozni. A növekedési és foglalkoztatási partnerség ennél fogva teljes egészében összeegyeztethető a szociális partnerek által a 2004. márciusi háromoldalú csúcstalálkozón elfogadott változtatási partnerség törekvéseivel.

*Ez az új hároméves
ciklus 2005-ben
kezdődik.*

Ez az új hároméves ciklus 2005-ben indul el, újabb és általánosabb gazdasági és foglalkoztatási iránymutatások kidolgozásával, amelyek lehetővé teszik, hogy a tagállamok nemzeti lisszaboni programjaikat az országukra érvényes körülmények szerint „testre szabhassák”. A felülvizsgálatra 2008-ban kerül sor. Az új irányítási megközelítés részletes áttekintését külön teszik közzé.

*Keretekbe illeszti
partnerségünket és
biztosítja, hogy a
változások
bekövetkezzenek...*

Összefoglalva, a növekedési és a foglalkoztatási partnerségek hatékony működését célzó javaslatok a felelőségek egyértelmű elosztásán alapulnak, ami lehetővé teszi, hogy az összes szereplő felvállalhassa a felelősségi körébe tartozó intézkedéseket. Az új megközelítés felszámolja a meglévő beszámolási kötelezettségek burjánzását. A lényegét illetően a 25 tagállam és a Bizottság között zajló multilaterális egyeztetésről az egyedi szakpolitikai kérdésekre (nyitott koordinációs módszer) helyezi át a hangsúlyokat, amelyben a Bizottság és a tagállamok között a kötelezettségvállaláson alapuló nemzeti cselekvési programokról tartalmas kétoldalú párbeszéd zajlik. E párbeszéd kereteit a Szerződésen alapuló

meglévő gazdasági és foglalkoztatáspolitikai egyeztetési eszközök – az átfogó gazdaságpolitikai és foglalkoztatási iránymutatások – adják.

... lehetővé teszi számunkra, hogy a különböző területeken és szinteken is learahassuk a koherens cselekvés előnyeit.

Végezetül ez a megközelítés teszi lehetővé számunkra, hogy a partnerség különböző szintjein folyó cselekvésből valódi szinergia származzon és építhessünk a tagállamok közötti komplementaritásra. A tagállamok a lisszaboni programjaikban meg fogják erősíteni nemzeti K+F kiadási előirányzataikat és rögzítik az intézkedéseket, amelyeket végre akarnak hajtani. Közösségi szinten a K+F kiadások megkettőzését javasolják a hetedik keretprogram értelmében és számos politikai intézkedést is előirányoznak arra, hogy ösztönözzék a tagállamok K+F kiadásait. A lisszaboni programokra támaszkodva a Bizottság ennél fogva évenként tudja értékelni, hogy teljesül-e az Európai Unió egészét tekintve a 3%-os K+F kiadási előirányzatok elérése, megteheti a szükséges javaslatokat a szakpolitikai eszközök kiigazítására, visszajelzést adhat a tagállamoknak és szükség esetén beszámolhat az Európai Tanácsnak a súlyos nehézségekről.

A nyilvánosság Lisszabonnal kapcsolatos **tájékoztatása** fontos lépés abban, hogy minden kormányzati szinten elkötelezettség szülessen .

A legfontosabb az, hogy az emberek megértsék Lisszabon fontosságát.

A reformok ügyének felvállalása olyan kihívás, amely túlmutat ezen a jelentésen, sőt a márciusi Európai Tanácson elindítandó növekedési és munkahelyteremtési partnerségen is. A Lisszabonban elfogadott ambiciózus reform-menetrendnek össze kell kapcsolódnia az előttünk álló kihívások világossá tételével. Folyamatosan sikkra kell szállnunk a reformokért, hogy megértsük a dolog sürgősségét és érzékeltsük: van válaszunk, mégpedig egy markánsan európai válaszunk. Ennek megértése azonban valódi és tartós erőfeszítést igényel.

...ezt pedig az EU és az egyes országok szintjén egységesen kell megmagyarázni.

Ebből a feladatból az európai intézményeknek is ki kell venniük a részüket. A fő felelősség azonban a tagállamok szintjén jelentkezik, és ezen a szinten a mondanivalót a nemzeteket foglalkoztató kérdésekhez és a nemzeti vitákhoz kell igazítani. Ebben mindenkinek részt kell vennie, akiknek fontos Európa sikere, vagyis a nemzeti parlamenteknek, a régióknak, a városoknak és a vidéki településeknek, illetve a civil társadalomnak is. A Bizottság a maga részéről megbízatása teljes időtartama alatt a kiemelt kommunikációs prioritások között fogja kezelni a növekedési és foglalkoztatási tennivalókat.